CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

पूर्णिमा

इतिहास-प्रधान त्रैमासिक पत्रिका

९३

पू

र्णा

ङ्क

संशोधन-मण्डल

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

का. मे. अ. द. नं. १५५/२४९

तदिह न गुणदोषौ योजनीयावलीकौ
कथमपि महता यत् संस्कृतोऽयं श्रमेण ।

—बापूदेव शास्त्री

[धेरै मिहिनेत गरी यो तयार गरिएको छ । यस कारण यहाँ झूटो गुण अथवा दोष नलाइदिनुहोला ।]

पूर्णिमा

(इतिहास–प्रधान त्रैमासिक पत्रिका)

२४ वर्ष

१ अङ्क

सम्पादक–

महेशराज पन्त

दिनेशराज पन्त

प्रकाशक–

देवीप्रसाद भण्डारी

(संशोधन-मण्डलद्वारा)

यस अङ्कको मूल्य रु. ५५।–

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

विषयसूची

१. कुण्डलीसङ्ग्रह —दिनेशराज पन्त १–५०

२. योगनरेन्द्र मल्लले जग्गा बेची गरिदिएको, ताडपत्रमा लेखिएको, अहिलेसम्म प्रकाशमा नआएको एउटा पत्र —महेशराज पन्त ५१

हाम्रा प्रकाशित कृति

संशोधन-मण्डलतर्फबाट

१. पूर्णिमा ५ देखि ९३ अङ्कसम्म १४८९।–
२. अभिलेख-संग्रह १ देखि १२ भागसम्म ७।५०
३. इतिहास-संशोधन १७५।–
४. सावधान-पत्र ६०।–
५. विद्या-रक्षा ७५।–
६. व्याकरण-संशोधन १५।–
७. पञ्चाङ्ग-संशोधन ३०।–
८. बुद्धिविनोदप्रश्नावली र त्यसको उत्तर २।–
९. रत्नदीप २।५०
१०. वृत्तशतक ३।–
११. नेपालसंवत्को राष्ट्रिय मान्यताको अनौचित्य ५।–
१२. श्री ३ महाराज पद्मशमशेरका कुरा १२।–
१३. कौटलीय अर्थशास्त्रको ऐतिहासिक व्याख्या १०।–
१४. अभिनन्दनग्रन्थ ५।–

नेपाल राजकीय-प्रज्ञाप्रतिष्ठानतर्फबाट

१. पण्डित गोपाल पाँडे र उनको घनमूल ल्याउने रीति १६।५०
२. प्राचीन र नवीन गणितको तुलना १५।–
३. त्रिकोणमिति (ज्योत्पत्ति) २५।२५
४. श्री ५ पृथ्वीनारायण शाहको उपदेशको संस्कृत तथा नेपाली पद्यमयी व्याख्या २५।४०
५. लिच्छविसंवत्को निर्णय १००।–
६. हिन्दू सिद्धान्तज्यौतिष र ग्रीक सिद्धान्तज्यौतिषको तुलना २९।–
७. रत्नदीप (पहिलो भाग) १०५।–
८. विश्रान्ति ८२।–

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

कुण्डलीसङ्ग्रह

– दिनेशराज पन्त

राजाहरूको जन्ममितिको र राज्यभोगवर्षको– कहीँकहीँ उनीहरू परलोक भएको समयको पनि– र राजकुलका तर राजा हुन नपाएकाहरूको जन्म र मृत्युवर्षको टिपोट परेको, आजभोलि गोपालराजवंशावली भन्ने नाउँले प्रख्यात भएको पुस्तकको एक अंश[1] अहिले यहाँ जे छापिन लागेको छ, त्यस्तो रचनामध्ये थाहा पाइएसम्म सबभन्दा पुरानो ठहरिएको छ।

यही क्रममा हामी ठ्यासफुमा लेखिएका विभिन्न लेखोटलाई सम्झन पुग्छौँ। तिनमा ठाउँठाउँमा राजाहरूका जन्ममिति मात्र होइन, जन्मकुण्डली नै कोरेर दिइएको देखिएको छ।[2]

कुनै पुस्तकको एक अंशमा वा ठाउँठाउँमा जन्ममिति वा जन्मकुण्डलीसमेतको जन्ममिति मात्र नदिई पूरै जन्मकुण्डलीले भरिएका पुस्तक पछिल्ला कालमा लेखिएका देखिन्छन्। त्यस्ता पुस्तकको सम्पादन गर्ने काम

---

१. वि. सं. २०४२ मा वीस्वादेनबाट फ्रन्स स्टाइनर फेर्लागद्वारा प्रकाशित, धनवज्र वज्राचार्य र कमलप्रकाश मल्लको द गोपालराजवंशावली, ए फ्याक्सिमएलि एडिशन् प्रिपेर्ड् बाइ द नेपाल् रिसर्च् सेन्टर् इन् कल्याब्‌अरेशन् विथ् द न्याश्‌अनल् आर्‌काइभ्ज् काठ्मान्डू । विथ् यान् इनट्रडक्शन्, ए ट्रान्स्क्रिप्शन्, नेपाली यान्ड् इङ्गलिश् ट्रान्श्लेशन्ज्, ए ग्लस्अरि यान्ड् इन्डाइस्इज् [नेपाल रिसर्च सेन्टरद्वारा काठमाडौंको राष्ट्रिय अभिलेखालयसँग मिलेर तयार गरिएको, गोपालराजवंशावलीको प्रतिरूप संस्करण, उपोद्‌घात, प्रतिलिपि, नेपाली र अङ्ग्रेजी उल्था, शब्दार्थसूची र परिशिष्टहरूसहित]का ३९–४४, ५३, ६३, ६५ पृ.

२. वि. सं. २०२३ मा कलकत्ताबाट फर्मा के. एल. मुखोपाध्यायद्वारा प्रकाशित डिल्लीरमण रेग्मीको मेड्‌ईभल् नेपाल् [मध्यकालको नेपाल] ३ भागका ५३, १११–११२, १२३–१२६ पृ.

वि. सं. २०२३ मा पटनाबाट डिल्लीरमण रेग्मीद्वारा प्रकाशित उनैको मेड्‌ईभल् नेपाल् ४ भागका ३२९, ३३६, ३५२, ३५९ पृ.

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

महेशराज पन्तबाट वि. सं. २०४१ मा शुरू भएको हो ।[३] त्यस्तै खालको अर्को पुस्तकको प्रकाशन यहाँ अहिले गर्न लागिएको छ ।

वीरपुस्तकालय चौथो लगतको २२१७ सङ्ख्यामा रहेको यस पुस्तकको नाम छैन तापनि त्यस पुस्तकालयको दर्ताकितापमा र त्यसैको आधारमा त्यस पुस्तकमा पनि पछि यसको नाम **कुण्डलीसङ्ग्रह** लेखिएको छ । वीरपुस्तकालयको चौथो लगतमा यसको परिचय दिंदा जङ्गबहादुर आदि राणापरिवारहरूको र शाहपरिवारहरूको जन्मकुण्डली आदि भन्ने लेखी ने. का. दे. अ. अर्थात् नेपाली कागत र देवनागरी अक्षर भन्ने खुलाई कैफियतमा हस्तलिखित थान् ३ यसमा नेपाली कांचो कागतमा लेखिएको कापि जस्तो गरी सिएका ३ तिन्वटा अ. पा. इ. छेउछेउमा मुसाले खाई दोब्रिएका झुत्रा पुराणा छन् भनी लेखिएको छ । अ. पा. इ. को अर्थ स्पष्ट छैन तापनि अक्षर पाई हो भन्ने राष्ट्रिय अभिलेखालयका अनुसन्धान सहायक श्रीबच्चुराम दाहालको भनाइ छ । यताबाट कुण्डलीका ३ वटा सङ्ग्रहलाई वीरपुस्तकालयमा दर्ता गर्दा **कुण्डलीसङ्ग्रह** भनी नाम दिइएको देखिन्छ ।

नेपाल – जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाअन्तर्गत यसको माइक्रोफिलम भएको छ, त्यसको सङ्ख्या ए ४०५।२२ हो । दोब्रिएको पातोलाई सम्याई माइक्रोफिलम गर्नुपर्ने जस्ता सामान्य कुरा पनि नगरिएकोले काम लाग्ने निकै कुरा माइक्रोफिलममा छुट्न गएको छ र फाटेको पातोको माइक्रोफिलम गर्दा त्यसभन्दा पछिल्लो पातोको अंश नछोपी गरिनाले निकै ठाउँमा भ्रम पर्न गएको छ । त्यस्तो ठाउँमा मूल पुस्तकै हेरी यहाँ काम चलाइएको छ । यो **कुण्डलीसङ्ग्रह** ठाउँठाउँमा च्यातिएको पनि छ । त्यसले गर्दा केहीको जन्मसंवत् बुझ्न नसकिने भएको छ तथा केहीको त पूरै नष्ट भएको छ । यस **कुण्डलीसङ्ग्रहमा** खाली ठाउँमा पछिपछि अरू कुरा पनि लेखिएका थिए भन्ने कुराको उदाहरणको रूपमा तल दिइएका वाक्य देखाउनु नै पर्याप्त होला–

> सम्वत् १९८६ साल पौषशुल्क ॥ पंचमि ॥ आईतवारानस्ये मत तयागु क्रितिजङ्गधरया पाला
> नामुकु धान् १७।६ अघीया ।२
> कोड – १।
> लतवीधां – १।
> संम्वत् १९८० आगे दाषीला आम्दानि जील्लै मोरंग वीराटनगर बजार
> आगे चिसापानीगदीका कपतान् अंमरबुं...

---

३. वि. सं. २०४१ मा प्रकाशित पूर्णिमा ६४ अङ्कका १२–३३ पृष्ठमा छापिएको महेशराज पन्तको टिप्पनको पुस्तक भन्ने निबन्ध

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

यस कुण्डलीसङ्ग्रहमा रोमनमा र देवनागरीमा नेपाल, पाटन लेखिएको पाइएकोले पाटनका ज्योतिषी-द्वारा यो तयार भएको देखिन्छ। यस अनुमानलाई चौथो लगतको २२०१ सङ्ख्याको सूर्यसिद्धान्तदेखि २२१७ सङ्ख्याको यस कुण्डलीसङ्ग्रहसम्म समेटने गरी विवरणमा लेखिएको तलको वाक्यले स्पष्ट गर्छ–

> २०२३ साल पौष २५ गते रोज २ का मितिमा ल. पु. ई. क्वालखुटोल बस्ने कीर्तिशारङ्गधर जोशीसँगका भरपाईबमोजिम खरिद भइआएका पुस्तक र नेवारी पञ्चाङ्ग संवत्समेतका थान् अटचालिस – ४८

वि. सं. २०२३ मा वीरपुस्तकालयमा यी पुस्तक बिक्री गर्नुभन्दा २ वर्षअगाडिसम्मको तलको जन्म-मितिटिपोटले पहिले कुण्डलीसङ्ग्रह तयार गर्ने ज्योतिषीका सन्तानले पुर्खाको बिँडो थामेको देखिन्छ–

> ०२१ साल भाद्रशुक्ल प्रतिप्रदा २३ गत सोमवार बेलुकी ५/१५ प्रथमपुत्री सुकु तन्डुकार कुरीयागाउं

यस कुण्डलीसङ्ग्रहको धेरै अंश राम्रो अक्षरमा परिश्रमपूर्वक लेखिएको भए तापनि केही अंश ख्यारख्यार गरेर पनि लेखिएको छ । यसमा देवनागरी अक्षर लेख्दालेख्दै बीचबीचमा धेरै ठाउँमा नेवारी अक्षर लेखिएको र जेठी लेख्नुपर्नेमा जेथी लेखिएकोले यो कुण्डलीसङ्ग्रह नेवार ज्योतिषीले तयार गरेको देखिन्छ। यो कुण्डलीसङ्ग्रह तयार गर्नेलाई संस्कृत भाषाको राम्रो ज्ञान थिएन भन्ने कुराको प्रमाणको रूपमा वर्मणकस्य, सीरोमनीसर्मण, शृम्म्, हर्षजंगथापास्य, पंचमिपरचौथिम्या तिथौ लेखिएकोलाई देखाउनु नै पर्याप्त होला।

यसमा सबभन्दा पहिलो जन्मकुण्डली वि. सं. १८५८ को गणेशकुमारी (जङ्गबहादुरकी आमा)को; पछिल्लो वि. सं. १९६८ को कवीन्द्रबहादुर सिजापतिका छोराको छ। जङ्गबहादुरकी आमा, जङ्गबहादुर र जङ्गबहादुरका ३ छोरा भीमजङ्ग, नरदीपजङ्ग र जीतजङ्गसमेत ५ जनाको[४] जन्मकुण्डली र थोरै विवरण मात्र पछि लेखिएको स्पष्ट देखिने हुनाले वास्तवमा पुराना ज्योतिषीले पूरा विवरणसहित तयार गरेको सबभन्दा पुरानो जन्मकुण्डलीचाहिँ बडागुरुज्यू विजयराजको वि. सं. १८६२ को हो। कसैकसैको त मृत्युसमय पनि यहाँ दिइएको छ । यिनमा सबभन्दा पछिल्लो वि. सं. २००७ को देखिएकोले यसमा टिपोट त्यस वेलासम्म पनि गरिँदै रहेको देखिन्छ। तर ती अक्षर फरक छन् भन्ने कुरा यस प्रसङ्गमा स्मरणीय छ। ठाउँठाउँमा गुणनचिह्न दिइएको र सन्यो तथा चिन्हा लेषीसकेको लेखिएकोले पहिले टिप्पनको रूपमा रहेको यस जन्मकुण्डलीबाट ठूलो चिना बनाइएको देखिन्छ । कहीँकहीँ १५ नं भनी लेखिएको देखिएकोले ज्योतिषीले सजिलोको लागि सङ्ख्या पनि राख्ने गरेको देखिन्छ । केही टिप्पनमा राजगुरु विजयराज, श्रीकाहिला महारानी प्रसाद-लक्ष्मी, रेनुका भीत्रयानी, श्री ३ महाराज रणउद्दिपसिंहस्य जेठि रानि, श्रीमेजरइश्वरीप्रसादपाध्या

---

४. जगत्शमशेर र धीरशमशेर २ भाइको मूल खण्डमा र यस संक्षिप्त खण्डमा पनि छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

इत्यादि लेखिएकोले यो जन्मकुण्डली तयार गर्ने ज्योतिषीले ती मानिस अधिकारमा पुगेपछि यो सङ्ग्रह तयार गरेको देखिन्छ भने पछिल्लो समयका जन्मकुण्डलीमा फलानाका छोरा वा छोरी भनी लेखिएको देखिएकोले उनीहरूको जन्मकालमै त्यो तयार भएको देखिन्छ ।

वि. सं. १८५८ को गणेशकुमारी (जङ्गबहादुरकी आमा)को जन्मकुण्डलीबाट शुरू भएको यस पुस्तकमा दोस्रो जन्मकुण्डलीको रूपमा वि. सं. १८६२ को राजगुरु विजयराजको जन्मकुण्डली छ। त्यसपछि वि. सं. १८७० को श्री ५ राजेन्द्रको, वि. सं. १८७४ को जङ्गबहादुरको र वि. सं. १८७५ को प्रसादलक्ष्मी (जङ्गबहादुरकी रानी)को जन्मकुण्डली यसमा दिइएको छ । वि. सं. १८७७ को बद्रीनरसिंह (जङ्गबहादुरका साहिँला भाइ)को जन्मकुण्डली यसमा छ। वि. सं. १८८० को कृष्णबहादुर (जङ्गबहादुरका काहिँला भाइ)-समेत २ जनाको जन्मकुण्डली यसमा छ। वि. सं. १८८२ को रणोद्दीपसिंहको जन्मकुण्डली दिइएको छ भने वि. सं. १८८३ को हिरण्यगर्भकुमारी (जङ्गबहादुरकी बडामहारानी)समेत ३ जनाको जन्मकुण्डली दिएइको छ। वि. सं. १८८४ को धीरशमशेरको र वि. सं. १८८५ को रणोद्दीपसिंहकी जेठी रानीको जन्मकुण्डली दिइएको छ। यसपछि वि. सं. १८८६ को श्री ५ सुरेन्द्रसमेत २ जनाको जन्मकुण्डली छ भने वि. सं. १८८७ को श्री ५ सुरेन्द्रका साहिँला बडामहारानीसमेत २ जनाको जन्मकुण्डली छ। वि. सं. १८८८ को मीनारानी (जङ्गबहादुरकी रानी)समेत २ जनाको जन्मकुण्डली छ। वि. सं. १८९० को माहिला रानीसाहेब-को जन्मकुण्डली छ। वि. सं. १८९५ को तिलविक्रम बस्न्यातसमेत २ जनाको र वि. सं. १८९६ को एक-कुमारीको छ। वि. सं. १८९७ को चन्द्रप्रकाश शाहसमेत ४ जनाको, वि. सं. १८९८ को शेरबहादुर खत्रीसमेत ३ जनाको; वि. सं. १८९९ को रामदास वैद्यको र वि. सं. १९०० को जीना (जङ्गबहादुरकी भितिनी)समेत २ जनाको जन्मकुण्डली छ। वि. सं. १९०२ को देवीबहादुर खत्रीको, वि. सं. १९०३ को भीमजङ्ग (जङ्ग-बहादुरका छोरा)को, वि. सं. १९०४ को युवराज त्रैलोक्यसमेत ३ जनाको, वि. सं. १९०५ को फत्यबहादुर राणासमेत ४ जनाको, वि. सं. १९०६ को सरदार कृष्णमानसमेत २ जनाको, वि. सं. १९०७ को प्रकाशविक्रम शाहसमेत ४ जनाको, वि. सं. १९०८ को तेजबहादुरसमेत ७ जनाको, वि. सं. १९०९ को खड्गकुमारीसमेत ४ जनाको, वि. सं. १९१० को सुब्बा खगराम जोशीसमेत ७ जनाको, वि. सं. १९११ को नन्दलाल भारसमेत ७ जनाको, वि. सं. १९१२ को सेतीमैयाँ (जङ्गबहादुरकी छोरी) समेत ४ जनाको, वि. सं. १९१३ को खरीदार दुर्गाप्रसादसमेत ५ जनाको, वि. सं. १९१४ को सुब्बा शेरमानसमेत ६ जनाको, वि.सं. १९१५ को जगत्कुमारी-समेत ७ जनाको, वि.सं. १९१६ को चोककुमारी (जङ्गबहादुरकी छोरी)समेत ११ जनाको, वि. सं. १९१७ को खड्गबहादुर शाहसमेत ५ जनाको, वि. सं. १९१८ को काशीनाथ आचार्यसमेत ८ जनाको, वि. सं. १९१९ को देवशमशेरसमेत ४ जनाको, वि. सं. १९२० को चन्द्रशमशेरसमेत ४ जनाको, वि. सं. १९२१ को हर्षजङ्ग (जङ्गबहादुरका भितिनी पट्टिका छोरा)समेत ४ जनाको, वि. सं. १९२२ को भीमशमशेरसमेत ३ जनाको; वि. सं. १९२३ को खरीदार कृष्णध्वज जोशीसमेत ३ जनाको, वि. सं. १९२४ को फत्यशमशेर (धीरशमशेरका

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

छोरा)समेत ४ जनाको,वि. सं. १९२५ को अम्बरकुमारीसमेत ५ जनाको, वि. सं. १९२६ को डिट्ठा तिलविक्रम-समेत ७ जनाको, वि. सं. १९२७ को धीरेन्द्रविक्रम शाहकी छोरीसमेत २ जनाको, वि. सं. १९२८ को कान्छा कालिगढसमेत ९ जनाको, वि. सं. १९२९ को पुण्यप्रतापजङ्ग (जगत्जङ्गका छोरा)समेत १० जनाको, वि. सं. १९३० को मीरसुब्बा मीनबहादुरसमेत १२ जनाको, वि. सं. १९३१ को दुर्गाशमशेर (धीरशमशेरका भित्रिनीपट्टिका छोरा)समेत ७ जनाको, वि. सं. १९३२ को जुद्धशमशेरसमेत १३ जनाको, वि. सं. १९३३ को दिलदारपरी (पृथ्वीवीरविक्रमकी भित्रिनी)समेत १९ जनाको, वि. सं. १९३४ को वीरजङ्ग बिष्टसमेत १४ जनाको, वि. सं. १९३५ को गुरुपुरोहित प्रयागराजकी जेठी पत्नीसमेत २ जनाको, वि. सं. १९३६ को तार्क्ष्यविक्रम राणासमेत १८ जनाको, वि. सं. १९३७ को रुद्रशमशेरकी कान्छी रानीसमेत ५ जनाको, वि सं. १९३८ को हर्षशमशेर (धीरशमशेरका भित्रिनीपट्टिका छोरा)समेत ७ जनाको, वि. सं. १९३९ को रूपनरसिंह (ध्वजनरसिंहकी भित्रिनीपट्टिका छोरा)समेत ७ जनाको, वि. सं· १९४० को जगत्जङ्गकी छोरीसमेत ४ जनाको, वि. सं. १९४१ को राजकुमारी (यदुशमशेरकी कान्छी रानी)समेत ११ जनाको, वि. सं. १९४२ को मोहनशमशेरसमेत ५ जनाको, वि. सं. १९४३ को प्रतापशमशेर (वीरशमशेरका छोरा)समेत ३ जनाको, वि. सं. १९४४ को बबरशमशेरसमेत ६ जनाको, वि. सं. १९४५ को चक्षुशमशेर (देवशमशेरका छोरा)समेत ५ जनाको, वि. सं. १९४६ को गेहेन्द्रबहादुर शाहसमेत ४ जनाको, वि. सं. १९४७ को अमृतसिंह (यदुशमशेरका छोरा)समेत ४ जनाको,वि. सं.१९४८ को केसरशमशेरसमेत ४ जनाको, वि. सं. १९४९ को लीलादेवी (फत्यशमशेरकी छोरी)-समेत ७ जनाको, वि. सं. १९५० को युगेश्वरी (यदुशमशेरकी माहिंली छोरी)समेत ४ जनाको, वि. सं. १९५१ को आनन्दशमशेर (वीरशमशेरका छोरा)समेत ६ जनाको, वि. सं. १९५२ को तेजराजशमशेर (रुद्रशमशेरका छोरा)समेत ६ जनाको, वि. सं. १९५३ को धनशमशेर (रुद्रशमशेरका छोरा)समेत ९ जनाको, वि. सं. १९५४ को पूर्णकृष्ण भारोसमेत ६ जनाको, वि. सं. १९५५ को बाबाहजुरी (रुद्रशमशेरकी छोरी)समेत ३ जनाको, वि. सं. १९५६ को लालकृष्ण भारोसमेत ३ जनाको, वि. सं. १९५७ को पूर्णविक्रम शाहसमेत २ जनाको, वि. सं. १९५८ को कीरेन्द्रविक्रम शाहसमेत ४ जनाको, वि. सं. १९५९ को नगेन्द्रशमशेर-समेत ४ जनाको, वि. सं. १९६० को टङ्कशमशेर (मोहनशमशेरका छोरा)समेत ४ जनाको जन्मकुण्डली छ। वि. सं. १९६२ को भुवनशमशेरकी छोरीसमेत ४ जनाको, वि. सं. १९६३ को अम्बरराजेश्वरी (खम्बशमशेरकी छोरी)समेत ४ जनाको, वि. सं. १९६४ को घनबहादुर शाहसमेत ३ जनाको, वि. सं. १९६५ को तेजराज-शमशेरका काहिँला छोरासमेत २ जनाको, वि. सं. १९६६ को मदनदिव्येश्वरी (प्रतापशमशेरकी काहिँली छोरी)समेत ३ जनाको, वि. सं. १९६७ को खम्बशमशेरकी छोरीसमेत २ जनाको र वि. सं. १९६८ को कवीन्द्रबहादुर सिजापतिका छोराको जन्मकुण्डली छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

यसरी यस कुण्डलीसङ्ग्रहले वि. सं. १८५८ देखि वि. सं. १९६८ सम्मको १११ वर्षलाई समेटे तापनि बीचबीचमा गरी २४ वर्षका[5] कुनै जन्मकुण्डली यसमा नपरेकाले वास्तवमा यसले ८७ वर्षलाई मात्र ओगटेको छ भनी भन्नुपर्छ । यो ८७ वर्षभित्र जन्मेका ४०४ जनाको जन्मकुण्डली यहाँ दिइएका छन् । तिनमध्ये ५४ जनाको चाहिँ मरणवर्ष पनि दिइएको छ । तिनमा केहीको मृत्युको पूरै मिति, केहीको तिथिसम्म, केहीको पक्षसम्म, केहीको महीनासम्म र केहीको साल मात्र भए पनि दिइएको छ ।

खास गरी शासकवर्गका र भारादारहरूका, त्यसमा पनि राणाजीहरूका नै जन्मकुण्डलीको सङ्ग्रह यो हो भनी बोल्दा बढ्ता बोलेको ठहरोइन । दरबारसँग सम्बन्ध भएको ज्योतिषीको वंशले यो कुण्डलीसङ्ग्रह तयार गरेको देखिन्छ । काशीपुरका राजा हरिराजसिंहका वि. सं. १९५१, १९५३ र १९५४ मा जन्मेका तीनजना छोरीको जन्मकुण्डली पनि यहाँ परेकाले विवाहको लागि चिना जुराउने क्रममा यिनको सङ्ग्रह भएको हुनुपर्छ । वि. सं. १९२४ मा काशीपुरका राजा शिवराजसिंहकी छोरीसँग श्री ३ जङ्गबहादुरका जेठा छोरा जगत्जङ्गको विवाह भएको कुरा[6] यस प्रसङ्गमा स्मरणीय छ । यी शिवराजसिंह इ. सं. १८३६ (वि. सं. १८९२/९३)देखि इ. सं. १८८६ (वि. सं. १९४२/४३)सम्म काशीपुर (कुमाउको तराई)का राजा

---

५. वि. सं. १८५९– वि. सं. १८६१=३ वर्ष
वि. सं. १८६३– वि. सं. १८६९=७ वर्ष
वि. सं. १८७१– वि. सं. १८७३=३ वर्ष
वि. सं. १८७६ =१ वर्ष
वि. सं. १८७८– वि. सं. १८७९=२ वर्ष
वि. सं. १८८१ =१ वर्ष
वि. सं. १८८९ =१ वर्ष
वि. सं. १८९१– वि. सं. १८९४=४ वर्ष
वि. सं. १९०१ =१ वर्ष
वि. सं. १९६१ =१ वर्ष
२४ वर्ष

६. वि. सं. १९६६ मा अलाहाबादबाट प्रकाशित, अभयचरण मुकर्जीद्वारा सम्पादित, पद्मजङ्ग बहादुर राणाको लाइफ् अफ् महाराजा सर् जङ्ग बहादुर...अफ् नेपाल् (नेपालका महाराज सर जङ्गबहादुरको जीवनी)को २७७ पृ.

वि. सं. २०४७ मा वाराणसीबाट परमवीरशमशेर ज. ब. राणाद्वारा प्रकाशित पुरुषोत्तमशमशेर ज. ब. राणाको श्री ३ हरूको तथ्य वृत्तान्त (१ भाग)को ११७ पृ.

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

थिए । यिनी मरेपछि यिनका जेठा छोरा हरिराजसिंह काशीपुरका राजा भए । यिनको मृत्यु इ. सं. १८९८ (वि. सं. १९५४/५५)मा भएको थियो ।[7]

यस कुण्डलीसङ्ग्रहमा सबभन्दा बढी शकसंवत्को प्रयोग भएको छ, यो ज्योतिषपरम्पराको अनुकूल छ । शकसंवत्भन्दा अलि केही कम विक्रमसंवत् र त्यसभन्दा पनि धेरै कम नेपालसंवत्को प्रयोग भएको छ । नेपालसंवत्को प्रयोग नेवारहरूको जन्मकुण्डलीमा खास गरी भएको छ । नेवारहरूको जन्मकुण्डलीमा शकसंवत् र विक्रमसंवत्को पनि प्रयोग भएको कुरा यस प्रसङ्गमा स्मरणीय छ । श्री ३ रणोद्दीपसिंहको जेठी तथा कान्छी रानीको जन्मकुण्डलीमा नेपालसंवत्को पनि प्रयोग हुनु र श्री ५ राजेन्द्रका माहिला छोरा उपेन्द्रविक्रम शाहको जन्मकुण्डलीमा नेपालसंवत् मात्र लेखिनु चाखलाग्दो छ ।

यस कुण्डलीसङ्ग्रहले ओगटेको समयभित्र जन्मेका राजा र युवराजमध्ये वि. सं. १९६३ मा जन्मेका श्री ५ त्रिभुवनको छोडेर अरू सबैको जन्मकुण्डली यहाँ छ । यही समयभित्र जन्मेका राणा प्रधानमन्त्रीहरूमा वमबहादुरको र श्री ३ महाराजहरूमध्ये पद्मशमशेरको जन्मकुण्डली यहाँ परेको छैन । जङ्गबहादुरका जेठा छोरा जगत्जङ्गका युद्धप्रतापजङ्गलगायत छोराहरूको जन्मकुण्डली यहाँ छ, तर जगत्जङ्गको जन्मकुण्डली भने यहाँ छैन ।

जन्मसंवत् तथा मिति नलेखिएको कुण्डली र मृत्युसंवत्को आधारमा वि. सं. १८६२ माघमा विजयराज जन्मेका हुन् भनी प्रकाश ए. राजको **विजयराज पण्डित (जीवनी)**मा लेखिएको छ ।[8] यस कुण्डलीसङ्ग्रहमा विजयराजको जन्म वि.सं. १८६२ माघ १६ गते भनी लेखिएकोले विजयराजको जीवनीमा गरिएको निर्णय प्रामाणिक ठहरिएको छ ।

यो कुण्डलीसङ्ग्रह अरू सामग्रीसँग दाँज्दा प्रामाणिक ठहरिएको छ । ती सबैको उल्लेख यहाँ गर्न सकिँदैन तापनि उदाहरणको रूपमा श्री ५ राजेन्द्र,[9] श्री ३ जङ्गबहादुर[10], धीरशमशेर[11],

---

७. वि. सं. १९९४ मा अलमोडाबाट बदरीदत्त पाँडेद्वारा प्रकाशित, उनको **कुमाऊँ** का इतिहासका ४४१–४४२ पृ.

८. वि. सं. २०५३ मा काठमाडौँबाट नवीन पब्लिकेशन्सद्वारा प्रकाशित प्रकाश ए. राजको **विजयराज पण्डित (जीवनी)**को २ पृ.

९. वि. सं. २०३५ मा प्रकाशित **पूर्णिमा** ४० अङ्कका १५५–२७६ पृष्ठमा छापिएको नयराज पन्तको **श्री ३ महाराज पद्मशमशेरका कुरा** भन्ने निबन्ध, त्यस अङ्कका १७४–१७५ पृ.

१०. वि. सं. २०३३मा काठमाडौँबाट श्री ५ को सरकार शिक्षामन्त्रालय पुरातत्त्वविभाग राष्ट्रिय अभिलेखालयद्वारा प्रकाशित शङ्करमान राजवंशीको **ऐतिहासिक–कुण्डली**को २१८ पृ.

११. वि. सं. २०१७ मा काठमाडौँबाट नयराज पन्तद्वारा विरचित तथा प्रकाशित **विद्या-रक्षा (४ संख्या)**को ६ पृ.

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

श्री ५ सुरेन्द्र[12], उपेन्द्रविक्रम शाह[13], पद्मजङ्ग[14], श्री ३ जुद्ध[15] र श्री ५ पृथ्वीवीरविक्रमको[16] उल्लेख गर्नु नै पर्याप्त होला । यसो भए तापनि लेख्दा लेख्दै हात खुस्किएर हो वा अरू केही कुराले यसमा केही दोष पनि रहन गएका छन् । उदाहरणको रूपमा शाके १७७३ [वि. सं. १९०८]को ताराकुमारीको जन्मकुण्डलीमा पञ्चमी-उप्रान्त षष्ठी लेख्नुपर्नेमा पञ्चमीउप्रान्त चतुर्थी लेखिएको, वि. सं. १९४१ को तेजशमशेरको जन्मकुण्डलीमा कहीं माघ १४ गते र कहीं माघ १३ गते लेखिएकोलाई देखाउनु पर्याप्त होला । यसमा थप उदाहरणको रूपमा बडागुरुज्यू विजयराज परलोक भएको मिति दिंदा ३५ साल माघ स्वर्गी लेखिसकेपछि त्यही पङ्क्तिमा कार्त्तिक लेखी शङ्का उठाउनुलाई पनि देखाउन सकिन्छ ।

यसमा जम्मा ४०४ जनाको जन्मकुण्डली छ भनी माथि लेखिसकिएको छ । वि. सं. २०३१ मा रूपरेखामा त्रैलोक्यविक्रम शाह, धीरशमशेरका १७ जना छोरा र काहिंली छोरीको[17]; वि. सं. २०३३ मा ऐतिहासिक-कुण्डलीमा श्री ५ राजेन्द्र, श्री ५ सुरेन्द्र र श्री ३ रणोद्दीपको[18] तथा वि सं. २०५१ मा पूर्णिमा ८७ अङ्कमा युद्धप्रतापजङ्गको[19] समेत जम्मा २३ जनाकोबाहेक अरूको अप्रकाशित छ । यसैले यसको प्रकाशनले त्यस समयको नेपालको इतिहास तयार पार्न मदत मिल्ने भएकोले पूर्णिमाको यस अङ्कमा प्रकाश गरिएको हो ।

यस कुण्डलीसङ्ग्रहबाट वि. सं. १८५८ देखि १९६८ भित्रका धेरै व्यक्तिहरूको जन्ममितिमा र त्यसमा पनि बढी सङ्ख्यामा राणाजीहरूको जन्ममितिमा प्रकाश परेको छ भन्ने कुरा भरखरै माथि लेखियो । केही

---

१२. वि. सं. २०२३ मा प्रकाशित पूर्णिमा ११ अङ्कमा छापिएको दिनेशराज पन्तको दैवज्ञशिरोमणि लक्ष्मीपति पाँडे भन्ने निबन्ध, त्यस अङ्कका ४४–४५ पृ.

१३. पूर्णिमा ४० अङ्कको १७३ पृ.

१४. वि.सं. २०५१ मा प्रकाशित पूर्णिमा ८७ अङ्कका १–२२ पृष्ठमा छापिएको नयराज पन्त (सहायक–देवीप्रसाद भण्डारी)को जङ्गबहादुरको राजभक्ति भन्ने निबन्ध, त्यस अङ्कको १२ पृ.

१५. ऐतिहासिक-कुण्डलीको २३३ पृ.

१६. ऐजन १९० पृ.

१७. वि. सं. २०३१ मा काठमाडौंबाट रूपायनप्रकाशनद्वारा प्रकाशित रूपरेखा १५७ पूर्णाङ्कमा छापिएको नयराज पन्त (सहायक–दिनेशराज पन्त)को सेतो बाघको ऐतिहासिक परीक्षा भन्ने निबन्ध, त्यस अङ्कका २७, २८–२९, ३८–४० पृ.

१८. ऐतिहासिक–कुण्डलीका १८४ , १८६, २२१ पृ.

रणोद्दीपको जन्म वैशाख २२ गते लेख्नुपर्नेमा वैशाख २ गते भनी ऐतिहासिक-कुण्डलीमा लेखिएको कुरा यसप्रसङ्गमा स्मरणीय छ ।

१९. पूर्णिमा ८७ अङ्कको १३ पृ.

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

कालयता प्रकाशित भएका राणाकालसम्बन्धी पुस्तकहरूमध्ये पुरुषोत्तमशमशेर ज. ब. राणाको श्री ३ हरूको तथ्य वृत्तान्त[20] र एड्रियन सेभरको नेपाल् अन्डर् द राणाज्[21]नामक पुस्तक चर्चित छन् । यी पुस्तकका रचयिताले आफूले पाएसम्म राणाजी र तात्कालिक अरू व्यक्तिको जन्ममिति तथा मृत्युमिति पनि दिएका छन् । यस कुण्डलीसङ्ग्रहबाट ती पुस्तकमा दिइएका मितिमा केही संशोधन र थप कुरामा पनि नयाँ प्रकाश परेका छन् । ती सबैको उल्लेख यहाँ गर्न सम्भव छैन । उदाहरणको रूपमा केही कुरा तल दिइन्छन् ।

सबभन्दा पहिले पुरुषोत्तमशमशेरको पुस्तकमा परेका अशुद्धि वा कमीतर्फ केही दृष्टि दिऔं ।

पुरुषोत्तमशमशेर	कुण्डलीसङ्ग्रह
१. त्रैलोक्यविक्रम शाहको जन्म वि. सं. १९०४ मार्गकृष्ण ८ पुनर्वसुनक्षत्रमा[22]	त्रैलोक्यविक्रम् शाहको जन्म वि. सं. १९०४ मार्गकृष्ण ८ उप्रान्त ९ पूर्वफाल्गुनीनक्षत्रमा[23]
२. भीमजङ्गको जन्म वि. सं. १८९५[24] तथा वि. सं. १८९६ पौषभन्दा अघि[25]	भीमजङ्गको जन्म वि. सं. १९०३ मा[26]
३. पद्मजङ्गको जन्म वि. सं. १९१४ मार्गको पछिल्लो हप्तामा[27]	पद्मजङ्गको जन्म वि. सं. १९१४ कार्तिक २८ गते[28]
४. कृष्णबहादुरको मृत्यु वि. सं. १९१९ चैत्रभन्दा अघि[29]	कृष्णबहादुरको मृत्यु वि. सं. १९२० श्रावणकृष्ण १२ मा[30]
५. बद्रीनरसिंहको मृत्यु वि. सं. १९३० वैशाखमा[31]	बद्रीनरसिंहको मृत्यु वि. सं. १९३१ वैशाखमा[32]

---

२०. वि. सं. २०४७ मा वाराणसीबाट परमवीरशमशेर ज. ब. राणाद्वारा प्रकाशित पुरुषोत्तमशमशेर ज. ब. राणाको श्री ३ हरूको तथ्य वृत्तान्त (१ र २ भाग)

२१. वि. सं. २०४९ मा नयाँ दिल्लीबाट अक्सफोर्ड यान्ड आईबीएच पब्लिशिङ कं. प्रा. लि. द्वारा प्रकाशित एड्रियन सेभरको नेपाल् अन्डर् द राणाज् (राणाअन्तर्गतको नेपाल)

२२. १ भागका ३३–३४ पृ. । २३. ३८ सङ्ख्या । २४. १ भागको १ पृ. । २५. १ भागका ३४, १६१ पृ. ।
२६. ३६ सङ्ख्या । २७. १ भागको ९३ पृ. । २८. ८६ सङ्ख्या । २९. १ भागको १११ पृ. ।
३०. ७ सङ्ख्या । ३१. १ भागको १३२ पृ. । ३२. ६ सङ्ख्या ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

६.	श्री ५ सुरेन्द्रकी साहिँली बडामहारानीको मृत्यु वि. सं. १९३३ माद्र ८ गते[33]	श्री ५ सुरेन्द्रकी साहिँली बडामहारानीको मृत्यु वि. सं. १९३३ भाद्रशुक्ल ८ आदित्यवार[34] [भाद्र १३ गते][35]
७.	जङ्गबहादुरकी नौली महारानीतर्फ सन्तान भयो भएन-थाहा भएन[36] तथा सूर्यकुमारी जङ्गबहादुरकी कुन रानीतर्फकी छोरी हुन् थाहा भएन[37]	जङ्गबहादुरकी नौली महारानीतर्फबाट सूर्यकुमारी वि. सं. १९१६ मा जन्मेकी हुन्[38]
८.	आमाको नाम थाहा नपाइएका जङ्गबहादुरका छोरीहरूको सूचीमा सेती मैयाँको पनि नाम छ[39]	सेती मैयाँकी आमा वदनी हुन् भन्ने थाहा पाइन्छ[40]
९.	मुमाको नाम थाहा नभएका, जङ्गबहादुरका छोराहरूको सूचीमा हर्षजङ्गको उल्लेख[41]	जङ्गबहादुरकी भित्रिनी गजवदनतर्फबाट वि. सं. १९२१ माघ २८ गते हर्षजङ्गको जन्म[42]
१०.	त्रैलोक्यविक्रमको मृत्यु वि. सं. १९३४ चैत्र १२ गते[43]	त्रैलोक्यविक्रमको मृत्यु वि. सं. १९३४ चैत्रकृष्ण १२ शनिवार[44] [चैत्र १९ गते][45]
११.	जगत्शमशेरको मृत्यु वि. सं. १९३६ ज्येष्ठ ६ गते[46]	जगत्शमशेरको मृत्यु वि. सं. १९३६ ज्येष्ठकृष्ण ६ आदित्यवार[47] [वैशाख ३० गते][48]
१२.	श्री ५ सुरेन्द्रको मृत्यु वि. सं. १९३८ ज्येष्ठ ४ गते[49]	श्री ५ सुरेन्द्रको मृत्यु वि. सं. १९३८ ज्येष्ठकृष्ण ४ मङ्गलवार[50] [ज्येष्ठ ६ गते][51]
१३.	श्री ५ राजेन्द्रको मृत्यु वि. सं. १९३८ श्रावण १ गते[52]	श्री ५ राजेन्द्रको मृत्यु वि. सं. १९३८ श्रावणकृष्ण १ मङ्गलवार[53] [आषाढ ३० गते][54]
१४.	धीरशमशेरको मृत्यु वि. सं. १९४१ कार्तिक ११ गते[55]	धीरशमशेरको मृत्यु वि. सं. १९४१ कार्तिककृष्ण १० मङ्गलवार[56] [आश्विन ३० गते][57]

---

३३. १ भागको १५२ पृ. । ३४. १७ सङ्ख्या । ३५. पात्रोबाट । ३६. १ भागको १६३ पृ. । ३७. १ भागको १६५ पृ. । ३८. १०० सङ्ख्या । ३९. १ भागको १६५ पृ. । ४०. ७५ सङ्ख्या । ४१. १ भागको १६५ पृ. । ४२. १३१ सङ्ख्या । ४३. १ भागको १८५ पृ. । ४४. ३८ सङ्ख्या । ४५. पात्रोबाट । ४६. १ भागको १९० पृ. । ४७. १२ सङ्ख्या । ४८. पात्रोबाट । ४९. १ भागको १९६ पृ. । ५०. १५ सङ्ख्या । ५१. पात्रोबाट । ५२. १ भागको १९७ पृ. । ५३. ३ सङ्ख्या । ५४. पात्रोबाट । ५५. १ भागको २०३ पृ. । ५६. १३ सङ्ख्या । ५७. पात्रोबाट ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

१५. गेहेन्द्रशमशेरको मृत्यु वि. सं. १९६४ भाद्र-शुक्ल ४ मा[58]	गेहेन्द्रशमशेरको मृत्यु वि. सं. १९६४ आश्विनकृष्ण ६ मा[59]

अब एड्रियन सेभरको पुस्तकमा देखिन गएका अशुद्धि वा कमीको केही चर्चा गरौं ।

एड्रियन सेभर	कुण्डलीसङ्ग्रह
१. बद्रीनरसिंहको जन्म इ. सं. १८२१ आसन्न [वि. सं. १८७७/७८ आ.]मा[60]	बद्रीनरसिंहको जन्म वि. सं. १८७७ श्रावण १७ गते[61]
२. धीरशमशेरको जन्म इ. सं. १८२८ आसन्न [वि. सं. १८८४/८५ आ.]मा[62]	धीरशमशेरको जन्म वि. सं. १८८४ कार्तिक १४ गते[63]
३. धीरेन्द्रविक्रम शाहको परिचय दिँदा जन्म-मिति र मृत्युमिति दिइएको छैन[64]	धीरेन्द्रविक्रम शाहको जन्म वि. सं. १९०८ श्रावण १२ गते र मृत्यु वि. सं. १९३३ ज्येष्ठकृष्ण ७ मा[65]
४. ध्वजनरसिंहको परिचयमा जन्ममिति दिइएको छैन[66]	ध्वजनरसिंहको जन्म वि. सं. १९११ माघ ६ गते[67]
५. हिरण्यगर्भकुमारीको परिचयमा जन्ममिति दिइएको छैन[68]	हिरण्यगर्भकुमारीको जन्म वि. सं. १८८३ वैशाख ६ गते[69]
६. जगत्शमशेरको जन्म इ. सं. १८२७ आसन्न [वि. सं. १८८३/८४ आ.]मा[70]	जगत्शमशेरको जन्म वि. सं. १८८३ चैत्र २९ गते[71]
७. युद्धप्रतापजङ्गको परिचयमा जन्ममिति दिइएको छैन[72]	युद्धप्रतापजङ्गको जन्म वि. सं. १९२२ मार्ग ७ गते[73]
८. खड्गशमशेरको जन्म इ. सं. १८६१ फेब्रुअरी १६ [वि. सं. १९१७ फाल्गुन]मा[74]	खड्गशमशेरको जन्म वि. सं. १९१७ माघ १ गते[75]

---

५८. २ भागको ६४ पृ. । ५९. १९३ सङ्ख्या । ६०. ५१, ४६३ पृ. । ६१. ६ सङ्ख्या ।
६२. ५१, ४६६ पृ. । ६३. १३ सङ्ख्या । ६४. ४६६ पृ. । ६५. ५३ सङ्ख्या ।
६६. ४६६ पृ. । ६७. ७१ सङ्ख्या । ६८. ४६८ पृ. । ६९. १० सङ्ख्या ।
७०. ५१, ४६८ पृ. । ७१. १२ सङ्ख्या । ७२. ४६८ पृ. । ७३. १३५ सङ्ख्या ।
७४. ४६९ पृ. । ७५. ११२ सङ्ख्या ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

९. कृष्णबहादुरको जन्म इ. सं. १८२३ आसन्न [वि. सं. १८७९/८० आ.]मा[76]	कृष्णबहादुरको जन्म वि. सं. १८८० आश्विन-कृष्ण ५ मा[77]
१०. ललितकुमारीको परिचयमा जन्ममिति दिइएको छैन[78]	ललितकुमारीको जन्म वि. सं. १९११ चैत्र ९ गते[79]
११. नरेन्द्रविक्रम शाहको जन्म इ. सं. १८४९ [वि. सं. १९०५/६]मा[80]	नरेन्द्रविक्रम शाहको जन्म वि. सं. १९०८ आश्विन ८ गते[81]
१२. पद्मजङ्गको जन्म इ. सं. १८५७ डिसेम्बर १० [वि. सं. १९१४ मार्ग २७ गते][82]	पद्मजङ्गको जन्म वि. सं. १९१४ कार्तिक २८ गते[83]
१३. रणशमशेरको परिचयमा जन्ममिति दिइएको छैन, मृत्युचाहिं इ. सं. १८८७ मार्च [वि. सं. १९४३ फाल्गुन/चैत्र]को ३ महीनाभित्र[84]	रणशमशेरको जन्म वि. सं. १९१८ मार्ग १० गते र मृत्यु वि. सं. १९४४ ज्येष्ठकृष्ण १३ मा[85]
१४. रणोद्दीपसिंहको जन्म इ.सं. १८२५ अप्रिल ३ [वि. सं. १८८१ चैत्र]मा[86]	रणोद्दीपसिंहको जन्म वि. सं. १८८२ वैशाख २२ गते[87]
१५. रुद्रशमशेरको जन्म इ. सं. १८७९ [वि. सं. १९३५/३६]मा[88]	रुद्रशमशेरको जन्म वि. सं. १९३५ फाल्गुन १८ गते[89]
१६. तेजशमशेरको जन्म इ. सं. १८८५ [वि. सं. १९४१/४२]मा[90]	तेजशमशेरको जन्म वि. सं. १९४१ माघशुक्ल ९ मा[91]
१७. विजयराज पाँडेको परिचयमा जन्ममिति र मृत्यु-मितिको उल्लेख छैन[92]	विजयराज पाँडेको जन्म वि. सं. १८६२ माघ १९ गते र मृत्यु वि. सं. १९३५ माघमा[93]

पुरुषोत्तमशमशेर र एड्रियन सेभरको पुस्तकमा भएका अशुद्धि तथा कमीका यी केही नमूना हुन् । सबैको उल्लेख यहाँ गर्नु सम्भव छैन ।

---

७६. ५१, ४६९ पृ. । ७७. ७ सङ्ख्या । ७८. ४७० पृ. । ७९. ७४ सङ्ख्या ।
८०. ४७१ पृ. । ८१. ५४ सङ्ख्या । ८२. ४७१ पृ. । ८३. ८६ सङ्ख्या ।
८४. ४७३ पृ. । ८५. ११६ सङ्ख्या । ८६. ४७४ पृ. । ८७. ९ सङ्ख्या ।
८८. ४७४ पृ. । ८९. २४३ सङ्ख्या । ९०. ४७५ पृ. । ९१. २९५ सङ्ख्या ।
९२. ४७६ पृ. । ९३. २ सङ्ख्या ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

यस कुण्डलीसङ्ग्रहमा धेरैजसोमा जन्मकुण्डलीको माथि परिचय दिइएको छ, कहीँकहीँ भने तल पनि दिइएको छ। यस्ता ठाउँमा जसको जन्मकुण्डली हो, त्यसको नाम दिँदा धेरै ठाउँमा अरू सामग्रीको आधारमा पनि नामनिर्धारण गरी कुण्डलीसङ्ग्रहको बयानसँग सङ्गति गरी दिइएको छ। तर केही ठाउँमा भने कुण्डली-सङ्ग्रहमा जे छ, त्यसलाई नै ज्यूँगाटैँसाइ गरिएको छ। यस कुण्डलीसङ्ग्रहमा कुनै क्रम नभएकोमा मिति-क्रम मिलाएर यहाँ दिइएको छ। राणाजीहरूको परिचय दिँदा केही ठाउँमा पाञ्चायनप्रकाशन प्रा. लि. को मदत लिइएको छ।

कुनैकुनैका जन्मकुण्डली र बयान दोहरिएका तेहरिएका पनि छन्। एक अक्षर पनि फरक नपरी दोहरिएका वा तेहरिएका अंश यहाँ दिइएको छैन। तर कुरा उही भए पनि शब्द वा वाक्यमा फरक परेका अंश दोहरिए वा तेहरिए पनि यहाँ दिइएका छन्। लेखदालेखदै अक्षर छुटेकामा यहाँ जस्ताको तस्तै राखिएको छ, फाटेर तथा मूसाले वा कीराले खाई नदेखिएको ठाउँमा (   ) कोष्ठ र खाली छोडेको ठाउँमा थप्न सकिने जति ठाउँमा यस्तो [   ] कोष्ठमा पाठ थपिएको छ।

विशेषत: ऐतिहासिक दृष्टिले यसको जन्ममिति र मृत्युमितिसँग सम्बद्ध भाग मात्र पूर्णिमाको यस अङ्कमा प्रकाश गर्न सकिएको छ। यी सबैको कुण्डली[९४] तथा अरू बयानसहित प्रकाश गर्न नसकेकोमा खेद लागिरहेको छ। यी सबैको राम्रो सङ्ग्रह गरी कुण्डलीसङ्ग्रहमा दिइएका कुरालाई अरू प्रामाणिक सामग्रीसँग दाँजी यसलाई पुस्तकाकारमा प्रकाश गर्ने मेरो विचार छ।

(१)

श्री ३ जङ्गबहादुरकी आमा गणेशकुमारी

जन्म–वि. सं. १८५८

श्री ३ जंगबहादुरको मुमा

शाके १७२३ मार्गशीर्षकृष्ण ।।द्वादशी।।चित्रानक्षत्र।।दिन० शनिवार

(२)

राजगुरु विजयराज

जन्म–वि. सं. १८६२ **मृत्यु–वि. सं. १९३५**

राजगुरु विजयराज

शाके १७२७ सौरमानेन माघमासे दिन १९ गते माघशुक्ल ऐकादशी रोहिनीपरमृगशिलाभुक्त ६।५६ बृहस्पतिवार दिनगत २१।४६ श्रीविजयराजजन्म

३५ साल माघ स्वर्गी कार्त्तिक

९४. कहीँकहीँ कुण्डलीको खाका मात्र कोरी ग्रहहरू नराखिएका पनि यस कुण्डलीसङ्ग्रहमा भेटिएका छन्।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(३)

श्री ५ राजेन्द्रविक्रम शाह

जन्म–वि. सं. १८७०　　　　　　　　　　　　मृत्यु–वि. सं. १९३८

शाके १७३५ मार्गशुक्ल पूर्णिमा रोहिणीभुक्त २०।३ भौमवार दिनगत ६।३० श्रीराजा राजेन्द्रविक्रमसाह-जन्म

३८ साल श्रावणवदि १ रोज ३ रात्री बाकी ५।७ मा आर्याघातमा स्वर्ग्री

(४)

श्री ३ जङ्गबहादुर

जन्म–वि. सं. १८७४

श्री ३ म. जंगबहादुर

शाके १७३९ आषाढशुक्ल ।। चौठी ।। बुधवार ।। दिन ७ गते अश्लेषाभुक्त १६।२

(५)

जङ्गबहादुरकी काहिँला महारानी प्रसादलक्ष्मी

जन्म–वि. सं. १८७५

शाके १७४० सौरमानेन मार्गशिलमासे दिन २१ गते मार्गशिलशुक्लसप्तमीपरअष्टमी शतभीषाभुक्त ४६।४० रात्री २३।२५ श्रीकाहिला महारानी प्रसादलक्ष्मीजन्म ।।

(६)

कम्याण्डिङ जनरल बद्रीनरसिंह (जङ्गबहादुरका साहिँला भाइ)

जन्म–वि. सं. १८७७　　　　　　　　　　　　मृत्यु–वि. सं. १९३१

बद्रीनरसिं

शाके १७४२ आषाढकृष्ण ४ पूर्वभाद्रभुक्त ४१।८ श्रावणमासे १७ गते शनैश्चरवारसरे दिनगतघटि ३।३१ श्रीवद्रीनरसिंजन्म

३१ साल वैशाखशुदि ८ मा स्वर्गी

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(७)

कम्याण्डर इन-चीफ् कृष्णबहादुर (जङ्गबहादुरका काहिँला भाइ)

जन्म–वि. सं. १८८० मृत्यु–वि. सं. १९२०

कृष्णबहादूर

शाके १७४५ सौरमानेन कार्तिकमासे दिन [१०] गते शुक्लादि आश्विणकृष्ण पंचमी मृगशीलाभुक्त ४२।१२ शुक्रवार दिनगत १०।३० कृष्णबहादूरजन्म

२० साल श्रावणकृष्ण १२ स्वर्गी मनमास

(८)

रेणुकादेवी

जन्म–वि. सं. १८८०

श्रीरेनुकादेवी

शाके १७४५ सौरमानेन फाल्गुणमासे १० गते कृष्णादि फालगुणकृष्ण षष्टि स्वातिपरविशाषाभुक्त ४० शुक्रवार रात्रि २६।४७ श्रीरेनुका भीत्रयानि जन्म

(९)

श्री ३ रणोद्दीपसिंह

जन्म–वि. सं. १८८२ मृत्यु–वि. सं. १९४२

रणउद्दिपसिंह

शाके १७४७ सौरमानेन वैशाखमासे २२ गते वैशाखशुक्लपौर्णिमा स्वातिनक्षत्रभुक्त ४६।३२ सोमवार दीनगत २२।५७ श्रीरणउद्दिपसिंहजन्म

४२ साल कार्तिकशुदि १५ रोज १ रात्रीघटि ८ स्वर्गी

(१०)

जङ्गबहादुरकी बडामहारानी हिरण्यगर्भकुमारी

जन्म–वि. सं. १८८३

श्रीबडामहारानी

शाके १७४८ चैत्रशु नवमी तिष्यनक्षत्रगम्य ७।१३ वैशाखमासे दिन ६ गते आदित्यवारसरे दिनगतघटी ९।४३ श्रीहिरण्यगर्भकुमारीजन्म ।।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(११)

चौतरिया रणशेर शाह (फत्यजङ्ग शाहका भाइ)

जन्म–वि. सं. १८८३

नारांहिति

शाके १७४८ आषाढशुक्ल ।। नवमी ।। स्वातिनक्षत्रे घटि ४७।३२ सिद्धियागे ।। सौरमानेन आषाढमासे दिन ३० गते आदित्यवारसरे दिनगतघटि १३।८ गते कंन्यालग्ने श्रीचौत्तरीयारणसेरसाहजन्म

(१२)

क. इ. जगत्शमशेर (जङ्गबहादुरका राहिँला भाइ)

जन्म–वि. सं. १८८३ **मृत्यु–वि. सं. १९३६**

जगत्सम्सेरजंग

शाके १७४८ सौरमानेन चैत्रमासे दिन २९ गते चैत्रशुक्र द्वितिया भरुणी ५४।३१ आदित्यवारसरे दिनगत १६।३१ श्रीजगत्सम्सेरजङ्गजन्म

३६ साल जेष्टवदि ६ रोज १ दीन बाकी १४।१५ स्वर्गी

जगतशम्सेरजङ्ग

शाके १७४८ चैत्रशुक्ल।।द्वितीया दिन २९ रविवार अश्विनीपरभरुणी

(१३)

क. इ. धीरशमशेर (जङ्गबहादुरका कान्छा भाइ)

जन्म–वि. सं. १८८४ **मृत्यु–वि. सं. १९४१**

धीरसम्सेरजंग

शाके १७४९ सौरमानेन कार्त्तिकमासे दिन १४ गते कार्तिकशुक्लनवमी श्रवणाघटि १७।७ पर-धनेष्टानक्षत्रभुक्त ३०।२ आदित्यवारसरे दीनगतघटि ४५।५७ श्रीधीरसम्सेरजङ्गजन्म

४१ साल कार्त्तिकवदि १० में रात्री १४।३० स्वर्गी

धीरसम्सेरजङ्ग

शाके १७४९ कार्त्तिकशुक्ल।।नवमी।।दिन १४ रविवार।।धनिष्टाभुक्त ३०।२

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(१४)

श्री ३ रणोद्दीपसिंहकी जेठी रानी

जन्म–वि. सं. १८८५

सम्वत् ९४८ शाके १७५० कृष्णादि कार्त्तिककृष्णदशमीपरएकादशी पूर्वफाल्गुणीनक्षत्रे घटि ६।१० ब्रह्मपरैन्द्रयोगे आदित्यवासरे श्रीसूर्योदया गतघटि ३६।४० तथा रात्रीगतघटि १२।१७ कर्कटलग्ने वर्गोनवांशके जन्म श्री ३ महाराजरणउद्दिपसिंहस्य जेठिरानिजन्म

(१५)

श्री ५ सुरेन्द्रविक्रम शाह

जन्म–वि. सं. १८८६ **मृत्यु–वि. सं. १९३८**

श्रीसुरेन्द्रविक्रम साह

शाके १७५१ आश्विनशुक्लषष्टिपरसप्तमी ज्येष्टापरमूलनक्षत्रस्य भुक्तघटि १६।७ सौभाग्ययोग सौरमानेन आश्विनमासे दिन २० गते आदित्यवासरे श्रीसूर्योदयात् घटि २८।३२ गते मीनलग्ने तुलांनवांशके श्रीमत्नृप-सुरेन्द्रविक्रमसाहभूपतिजन्म

३८ सालका ज्येष्टकृष्ण ४ रो ३ का दिन वाकि घटि १४।४५ मा आर्याघाटमा स्वर्गो

(१६)

कजिनीधाई

जन्म–वि. सं. १८८६

कजिनीधाइ

शाके १७५१ कृष्णादि फाल्गुणकृष्ण।।नवमीपरदशमी।।जेष्टाभुक्तघटि ४८।२६ फार्गुणमासे दिन ८ गते बुधवासरे दिनगतघटि ३३।१० रात्रिगतघटि ६।५ गते कन्यालग्ने।।श्रीकजिनीधाइजन्म

(१७)

श्री ५ सुरेन्द्रकी साहिँला बडामहारानी

जन्म–वि. सं. १८८७ **मृत्यु–वि. सं. १९३३**

श्री ५ साहिला बडाम

शाके १७५२ सौरमानेन वैशाखमासे २५ गते वैशाखशुक्ल त्रयोदशी हस्तापरचित्रानक्षत्रभुक्त १८।४५ दिनगत ३५ ५२ श्री ५ साहिला बडामहारानीजन्म

सम्वत् १९३३ साल भाद्रशुदि ८ रो १ दिनगतघटि ७ मा स्वर्गो

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

१८/पूर्णिमा ९३ प्रङ्क

(१८)

श्री ५ सुरेन्द्रको कान्छा बडामहारानी

जन्म–वि. सं. १८८७ मृत्यु–वि. सं. १९३३

श्री ५ कांछा बडामहा

शाके १७५२ सौरमानेन दिन ३० गते कृष्णादि आषाढकृष्ण चतुर्थी उत्तराषाढापरश्रवणाभुक्त ११।१७ बृहस्पतिवार दिनगत १९।३६ श्री ५ कान्छा बडामहारानीजन्म

३३ साल भाद्रशुदि ७ रोज ७ रात्री बाकी २।१२ स्वर्गी

(१९)

उपेन्द्रविक्रम शाह

जन्म–वि. सं. १८८८ मृत्यु–वि. सं. १९५३

स ९५२ पौषशु १५ मं दिनगतघटि ३८।५ रात्रिगत ११।५२ कंकु श्री ५ नृपराजेन्द्रविक्रमसाहपुत्र श्री उपेन्द्रविक्रमसाहजन्म

५३ साल कार्त्तिशुदि ८ रोज दिनगतघटि १० पला ४५ वढा स्वर्ग

(२०)

मीनारानी (जङ्गबहादुरकी भित्रिनी)

जन्म–वि. सं. १८८८ मृत्यु–वि. सं. १९५७

श्रीमीना

शाके १७५३ सौरमानेन फाल्गुणमासे २९ गते फार्गुणशुक्ल अष्टमी मृगशीरानक्षत्रे घटी १९।३४ शनैश्चरवार श्रीसूर्य्योतगत ६।१३ श्रीमीनारानीजन्म चोभारस्थान

५७ साल भाद्रशु ५ स्वर्गी

(२१)

माहिला रानीसाहेब

जन्म–वि. सं. १८९० मृत्यु–वि. सं. १९४३

सम्वत् १८९० शाके १७५५ सौरमानेन कार्त्तिकमासे दिन १३ गते दशात्तमानेन आश्विनमासे शुक्लपक्षे चतुर्द्दश्यास्तिथौ घटि ३३।२२ रेवतीनक्षत्रे भुक्तघटि ४०।१५ हर्षणपरवज्रयोगे आदित्यवारसरे श्रीसूर्योदयात्परतो घटि ९।२९ धनुलग्ने श्रीमतो माहिला रानिसाहेबजन्म श्रीनारांहिति

४३ साल ज्येष्ट मैन्हामा स्वर्गी

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(२२)

कर्णेल तिलविक्रम बस्न्यात

जन्म–वि. सं. १८९५

श्रीक तिलविक्रम

सम्वत् १८९५ कृष्णादि वैशाखकृष्ण ।। द्वितिया ।। विशाषानक्षत्रे भुक्तघटि ५१।१६ सिद्धियोग ।। वैशाखमासे दिन २ गते गुरुवासरे दिनगतघटि ०।३७ मेषलग्ने श्रीनन्दवीरबस्न्यात्पुत्रतिलविक्रमबस्न्यात्जन्म चोभार

(२३)

कर्णेल कीर्तिराज राजभण्डारी (बडाकाजी पुष्पराजका बाबु)

मृत्यु–वि. सं. १९७३

जन्म–वि. सं. १८९५

कीर्त्तिराज कर्णेर

६५८

शाके १७६० भाद्रशुक्ल तृतीया उत्तफार्गुणीपरहस्ताभुक्तघटि ६।३२ साध्ययोग बृहस्पतिवासरे दिनगतघटि ११।३६ गते तुलालग्ने श्रीसुबाधनसुंधरपुत्रकर्णेरकीर्त्तिराजजन्म... भाद्र ६ गते

स १९७३ कार्तिकवदी ३० रो ५ दि पवित्रे कार्ति ११ गते आज्यघात परलोक

(२४)

एककुमारी (जङ्गबहादुरकी भितिनी)

मृत्यु-वि. सं. १९३९

जन्म–वि. सं. १८९६

श्रीयककुमारि

शाके १७६१ कृष्णादि पौषकृष्ण त्रयोदशी ज्येष्टा ६२।४५ बृहस्पतिवार रात्री १४।५५ श्रीमाहीला काछा महारानीजन्म: ।। येककुमारी ।।

३९ कात्तिक ३० स्वर्गी

(२५)

चन्द्रप्रकाश शाह

जन्म–वि. सं. १८९७

चित्रगुप्त साह

शाके १७६२ कृष्णादि आषाढकृष्ण ।।नवमी।। रेवतीनक्षत्रघटि १५।१२ अतिगंडयोग ।। सौरमानेन आषाढमासे दिन १३ गते बुधवासरे दिनगतघटि ५।२५ गते कर्कटलग्ने श्रीचौत्तरियारणसेरसाहपुत्रचन्द्रप्रकाशसाह-जन्म

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(२६)

वकील कुलानन्द राजभण्डारी (बडाकाजी माणिकलालका बाबु)

जन्म–वि. सं. १८९७ **मृत्यु–वि. सं. १९७३**

वकील कुलानन्द

पाटन्

शाके १७६२ कृष्णादि भाद्रकृष्ण ।। चतुर्द्दशीपरअमावाशी ।। अश्लेषापरमघानक्षत्रे भुक्तघटि १५।३४ परिघरशीवयोगे ।। सौरमानेन भाद्रमासे दिन १३ गते बुधवासरे दिनगतघटि ३७।५३ गते मेषलग्ने श्रीसुबाधनसुंधरस्य पुत्रकुलानन्दजन्म

७३ मार्गवदी ७।६ २ बाकी संषमोल परलोक

(२७)

श्री ३ रणोद्दीपसिंहकी कान्छी रानी

जन्म–वि. सं. १८९७

सम्वत् ९६१ शाके १७६२ कृष्णादि पौषमासे कृष्णपक्षे सप्तमीपरअष्टम्यां पूर्वफाल्गुणी ३५।२२ पर-उत्तरफाल्गुणीनक्षत्रे प्रीतीपरआयुष्मानयोगे भौमवासरे श्रीसूर्योदया गतघटि ४१। १० तथा रात्रीगतघटि १५।२४ सिंहलग्ने वृश्चिकनवांशके श्री ३ महाराजरणउद्दिपसिंहकस्य कांछि रानि

(२८)

कर्णेल लालसिंह खत्रीका छोरा

जन्म–वि. सं. १८९७

सम्वत् १८९७ शुक्लादि पौषशुक्ल ।।तृतिया।। उत्तराषाढानरश्रवणाभुक्तघटि १२।५३ व्याघा-परहर्षनयोग । सौरमानेन पौषमासे दिन १४ गते शनीवासरे दिनगतघटि २७।३० मिथुननवाशके मेषाशके श्रीकलालसिषत्रीपुत्र

(२९)

कप्तान शेरबहादुर खत्री

जन्म–वि. सं. १८९८

कप्तान सेरबहादुर

सम्वत् १८९८ श्रावणशुक्ल ।।पंचमी।। पुर्वफार्गुणीनक्षत्रे घटि १८।४४ परत्तरफार्गुणीनक्षत्रे।। वलियानयोगे।। सौरमानेन श्रावणमासे दिन ९ गते गुरुवासरे दिनगतघटि ५८।१८ मिथुनलग्ने सेरबहादु-षत्रीजन्म

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(३०)

जङ्गबहादुरकी छोरी पामर्गनी मैयाँ

जन्म–वि. सं. १८९८

पामर्गनी मैंजा

शाके १७६३ शुक्लादि मार्गशिलशुक्ल।। त्रयोदशी।। रोहिणीनक्षत्रे घटि ४१।२९ सौरमानेन पौषमासे दिन १४ गते आदित्यवासरे दिनगतघटि ६।२७ मकरलग्ने श्री ३ महाराज जङ्गबहादुर ज्येर्थीतर्फ पुत्री

(३१)

विष्णुप्रसाद शाह

जन्म–वि. सं. १८९८

विष्णप्रसाद साह

शाके १७६३ शुक्लादि पौषशुक्ल।। दशमी।। कृतिकाघटि २।५१ पररोहिनीनक्षत्रे।। शुक्रपरब्रह्मयोगे।। सौरमानेन माघमासे दिनगत ११ गते शनिश्चरवार दिनगतघटि १६।१६ गते वृषलग्ने श्रीचौत्तरियारणसेहसाहपुत्र विष्णुप्रसादसाहजन्म

(३२)

रामदास वैद्य

जन्म–वि. सं. १८९९

रामदास वैद्य

सम्वत् १८९९ ने ९६३ कृष्णादि पौषकृष्ण ।। त्रयोदशीपरचतुर्द्दशी ।। अनुराघटि २१।१० परज्येष्टानक्षत्रे ।। शूलपरगंडयोगे ।। सौरमानेन पौषमासे दिन १६ गते बृहस्पतिवासरे रात्रिघटि २२।५५ तुला-लग्ने कुभनवमाशके जन्म

(३३)

जीना (जङ्गबहादुरकी भित्रिनी)

जन्म–वि. सं. १९०० **मृत्यु–वि. सं. १९८०**

श्रीजीना

शाके १७६५ शुक्लादि आषाढशुक्ल।। चतुर्द्दशीघटि ४४।४ मूलनक्षत्रे भुक्तघटि २०।४५ सौरमानेन आषाढमासे दिन २८ गते सोमवारसरे दिनगतघटि २ पला ५ गते कर्कटलग्ने श्रीचन्द्रवीरकस्य प्रथमपुत्री जात ।।

८० सा स्वर्गी भयो १९/२

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(३४)

श्यामानानी (जङ्गबहादुरकी भिन्निनी)

जन्म–वि. सं. १९००

श्रीस्यामा

शाके १७६५ कृष्णादि मार्गशिलकृष्ण।। त्रयोदशी।। चित्रानक्षत्रे घटि ३३।४३ सौरमानेन मार्गशिलमासे दिन ६ गते आदित्यवारसरे रात्रिगतघटि ५ पला ८ श्रीस्यामानानीजन्म

(३५)

देवीबहादुर खत्री

जन्म–वि.सं. १९०२

देवीवहादुर

सम्वत् १९०२ ज्येष्टकृष्ण।। नवमी।। पूर्वभाद्रनक्षत्रे घटि ४७।३२ सौरमानेन ज्येष्टमासेदिन १८ गते बृहस्पतिवासरे श्रीसूर्य्योदयात् घटि २४ पला ४५ तुलालग्ने वरर्गोमाशके श्रीकर्णेरलालसिषत्रीपुत्र

(३६)

भीमजङ्ग (जङ्गबहादुरका छोरा)

जन्म–वि. सं. १९०३

भीमजङ्ग

शके १७६८ आषाढकृष्ण।। चतुर्द्दशी बुधवार उतराषाढाभुक्त २७।२५ दि १३

(३७)

देवीबहादुर हमाल

जन्म–वि. सं. १९०४

संम्वत् १९०४ कार्त्तिकशुक्ल।। द्वादशी।। रेवतिनक्षत्रे घटि ४२।३२ सिद्धियोगे।। सौरमानेन मार्गशिलमासे दिन ६ गते शुक्रवासरे श्रीसूर्योदयात् गतघटि २।३२ गते विश्चिकलग्ने श्रीहरिभक्तसर्मण पुत्र देवीबहादुरहमार-जन्म

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(३८)

युवराज त्रैलोक्यविक्रम शाह

जन्म–वि. सं. १९०४ मृत्यु–वि. सं. १९३४

श्रीत्रैलोकेविक्रम साह

शाके १७६९ कृष्णादिमार्गशिलकृष्ण अष्टमिपरनवमि पूर्वभाल्गुणिघटि ३९।१९ मंगलवार रात्रिगतघटि ६।२४ श्रीत्रैलोक्यविक्रमसाहजन्म

३४ साल चैत्रवदि १२ रोज ७ दीन बाकि १३।१४ मा स्वर्गी

(३९)

नरदीपजङ्ग

जन्म–वि. सं. १९०४

नरदीपजङ्ग

शाके १७६९ फाल्गुनकृष्ण ।। सप्तमी दिन १६ अनुराधाभुक्त ४।२२ शनिवार

(४०)

फत्यबहादुर राणा (जनरल जयबहादुरका छोरा)

जन्म–वि. सं. १९०५

फत्यबहादूर

शोके १७७० सौरमानेन वंशाखमासे दिन १४ वैशाखकृष्ण षष्ठी पूर्वाषाढा ६०।३६ सोमवार रात्री ८।४३ श्रीफत्यबाहादूरराणाजन्म

(४१)

कान्छीमैयाँ

जन्म–वि. सं. १९०५ मृत्यु–वि. सं. १९४५

थापाथलि इनारचोक

शाके १७७० सौरमानेन आषाढमासे दिन ३ गते ज्येष्टशुक्ल त्रयोदशी विशाषापरअनुराढाभुक्त ५।३० श्रीसूर्य्योदयात गत २७।१८ श्रीकान्छा मैंयाजन्म. माहिला जनलरनी थापाथलि इनारचोक. बुधवार

४५ आश्विनकृष्ण स्वर्गी

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(४२)

मेजर ईश्वरीप्रसाद उपाध्याय

जन्म–वि. सं. १९०५

मेजर इश्वरिप्रसाद

सम्वत् १९०५ भाद्रशुक्ल।। चतुर्दशीपरपौर्णिमा ।। शतभिषापरपुर्वभाद्रनक्षत्रे भुक्तघटि १६।३३ शूलयोग ।। भाद्रपदमासदिन ३० गते भौमवासरे श्रीसूर्योदयात् गतघटि ५४।१ कर्कटलग्ने श्रीमेजरइश्वरिप्रसादपाध्याजन्म

(४३)

प्रधानमन्त्री बमबहादुरका छोरा यक्षविक्रम राणा

जन्म–वि. सं. १९०५

सम्वत् १९०५ कृष्णादि फाल्गुणकृष्ण ।। दशमीघटि ५० पला २५ ज्येष्टानक्षत्र १२।१९ परमूलनक्षत्रे भुक्तघटि ६।१२ हर्षणयोगे घटि १० ४४ परवर्जयोगे सौरमानेन फाल्गुणमासे दिन ८ गते शनैश्चरवासरे श्रीसूर्योदयात् गतघटि १८।३१ गते मिथुनलग्ने कुंभनवांसके श्रीजनरलबम्बहादुरपुत्र श्रीयक्षविक्रमराणाजन्म

(४४)

कम्याण्डिङ जनरल जितजङ्ग (जङ्गबहादुरका छोरा)

जन्म–वि. सं. १९०६

जीतजङ्ग

शाके १७७१ आषाढकृष्ण।। चतुर्थी ।। दिन २९ शनिवार उतराषाढाभुक्त ४०।४३

(४५)

सरदार कृष्णमान

जन्म–वि. सं. १९०६

कृष्णमान्

सम्वत् १९०६ आश्विनशुक्ल ।। तृतिया ।। चित्राघटि १०।२२ इन्द्रयोग ।। आश्विनमासे दिन ५ गते ।। बुधवासरे ।। श्रीसूर्य्योदयात् घटि ६।१३ तुलालग्ने ।। धनुनवांशके ।। सर्दारकृष्णमानूनामजन्म

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(४६)

माहिला साहेबज्यू उपेन्द्रविक्रम शाहका छोरा प्रकाशविक्रम शाह

जन्म–वि. सं. १९०७ मृत्यु–वि. सं. १९३३

प्रकाशविक्रम साह

शाके १७७२ शुक्लादि श्रावणशुक्लषष्टीपरसप्तमी चित्रापरस्वातिनक्षत्रभुक्तघटि ३६।३८ भौमवार दिनगतघटि ४६।४४ रात्रि १६।५५ मिथुनलग्न तुलाश श्रीउपेन्द्रविक्रमसाहपुत्र प्रकाशविक्रम

३३ साल माघशुदि ३ रोज कलकतामा स्वर्गी

(४७)

चौतरिया दीपबहादुर शाह (मुख्तियार पुष्कर शाहका नाति)

जन्म- वि. सं. १९०७

शाके १७७२ शुक्लादि श्रावणशुदि ।। एकादशीपरद्वादशी ।। मूलपरपूर्वाषाढाभुक्तघटि २६।२४ विष्कंमयोगे ।। सौरमानेन भाद्रपदमासे दिन ४ गते रविवासरे दिनगतघटि ४८।४७ गते मिथुनलग्ने ।। श्रीदीपबाहादुरचौंतरीयाजन्म

(४८)

मीनबहादुर

जन्म- बि. सं. १९०७

मीनबहादूर

शाके १७७२ सौरमानेन भाद्रपदमासे दिन २२ गते भाद्रकृष्ण चतुर्दशी मघानक्षत्रभुक्त २७।१० बृहस्पतिवार दिनगत ८।५७ मीनबहादूरजन्म

(४९)

खरीदार कृष्णमान

जन्म–वि. सं. १९०७

कृष्णमान

सम्वत् १९०७ मार्गशिरशुक्ल ।। त्रयोदशी ।। कृत्तिकानक्षत्रे घटि १९।३७ सिद्धिपरसाध्ययोग ।। सौरमानेन पौषमासे दिन ४ गते भौमवासरे दिनगतघटि १५।२६ वृषलग्ने धनुनवांशके ।। षदीरकृष्णमानजन्म

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(५०)

तेजबहादुर

जन्म–वि.सं. १९०८

तेजबहादूर

शाके १७७३ कृष्णादि वैशाखकृष्णद्वितीयापरतृतीया स्वाति ४।५८ परविशाखानक्षत्र वैशाखको ६ गते बृहस्पतिवारसरे रात्रि १५।५८ तेजबहादूरजन्म

(५१)

बद्रीनरसिंहका छोरा भैरवनरसिंह राणा

जन्म–वि. सं. १९०८

थवहिल्

शाके १७७३ शुक्लादि वैशाखशुक्ल ।। द्वादशी ।। हस्ताघटि ३१।१९ परचित्रानक्षत्र ।। सौरमानेन वैशाखमासे दिन ३१ गते सोमवासरे दिनगतघटि ३१।२९ गते तुलालग्ने श्रीकम्यांडरइनचिफ जनरल बद्रिनरसिं-राणापुत्र भैरवनरसिं पुत्र

(५२)

कर्णेल जगत्बहादुर राजभण्डारी (श्री ३ रणोद्दीपका समयका भित्रिया भारादार)

जन्म–वि. सं. १९०८

शाके १७७३ आषाढकृष्ण ।। द्वादशीपरत्रयोदशी ।। घटिकाघटि ३९।४३ पररोहिणीनक्षत्रे भुक्त २।१२ धृतिपरशूलयोगे सौरमानेन आषाढमासे दिन १४ गते बृहस्पतिवासरे दिनगतघटि ४१।५५ गते कुंभलग्ने श्रीकर्णेरजगत्बहादुरराजभंडारिजन्म

(५३)

धीरेन्द्रविक्रम शाह (माहिला साहेबज्यू उपेन्द्रविक्रमका छोरा)

जन्म–वि. सं. १९०८ **मृत्यु–वि. सं. १९३३**

धीरेन्द्रविक्रम साह

शाके १७७३ सौरमानेन श्रावणमासे दिन १२ गते कृष्णादि श्रावणकृष्णद्वादशीपरत्रयोदशी मृगशिलानक्षत्र ५९।२८ शुक्रवार श्रीधीरेन्द्रविक्रमसाहजन्म

३३ साल ज्येष्टकृष्ण ७ सो उप्र २।३ स्वर्गे

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(५४)

माहिला साहेबज्यू नरेन्द्रविक्रम शाह (श्री ५ सुरेन्द्रविक्रमका छोरा)

जन्म–वि. सं. १९०८

श्रीनरेन्द्रविक्रम साह

शाके १७७३ सौरमानेन आश्विनमासे दिन ८ गते आश्विनकृष्णद्वादशीपरत्रयोदशी अश्लेषापरमघा-भुक्त १३।२६ श्रीरातगत १०।४१ श्रीनरेन्द्रविक्रमसाहजन्म

(५५)

चीफ कर्णेल भक्तबहादुर बस्न्यात (जङ्गबहादुर आदि सात भाइका भानिज)

जन्म–वि. सं. १९०८

कांछा मैजाका छोरा भगत्‌बहादुर बस्न्यात्

शाके १७७३ कृष्णादि पौषकृष्ण ।। द्वितीयापरतृतीया ।। आर्द्राघटि ३३।० परपुनर्वशूनक्षत्रे ।। सौरमानेन मार्गशिलमासे दिन २६ गते बुधवासरे दिनगतघटि ५२।२८ गते तुलालग्ने ।। श्रीपद्मध्वोजबस्न्यात्‌पुत्र ।। तुषुचा ।।

(५६)

जङ्गबहादुरकी भित्रिनीपट्टिकी छोरी ताराकुमारी

जन्म–वि. सं. १९०८

१ श्रीताराकुमारि

शाकेसम्वत् १७७३ सौरमानेन फागुणमासे दिन २९ गते दर्शान्तमानेन चैत्रकृष्णपंचमिपरचौथीम्या तिथौ स्वातिनक्षेत्रे घटि ५। परविशाषानक्षेत्रे बुधवारसरे रात्री १५।२५ श्रीजङ्गबाहादुरस्य संगृहिणि ज्येथी रानितर्फ पूत्रीजन्म

(५७)

सुब्बा जितमानसिंह भारका छोरा

जन्म–वि. सं. १९०९

श्रीभगवत

सम्वत् १९०९ अधिकभाद्रशुक्ल ।। पंचमीपरषष्टी ।। चित्रापरस्वातिनक्षत्रे भुक्तघटि १५।५० शुक्लयोगे ।। सौरमानेन भाद्रमासे दिन ६ गत गते शुक्रवासरे दिनगतघटि २७।४४ मकरलग्ने कुंभनवाशके श्रीसुबाजितमानसि-भारस्य पुत्र

परलोक

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(५८)

श्री ३ वीरशमशेर

जन्म–वि. सं. १९०९ **मृत्यु–वि. सं. १९५७**

सं १९०९ मार्गकृष्ण ।। अमावाशि ।। ज्येष्ठाभुक्त ३८।... (सौर)मानेन मार्गशिरमासे दिन २७ गते शुक्र(वा)सरे दिनघटि ५६।४९ गते विश्चिकलग्ने श्रीधीरसमसेरजङ्गपुत्रजन्म

सं १९५७ साल फागु ..

(५९)

जङ्गबहादुरको रानीसाहेब

जन्म–वि. सं. १९०९

शाके १७७४ शुक्लादि फार्गुणशुक्ल ।। प्रतिपदा ।। पूर्वभाद्रनक्षत्रे १५ ५२ फार्गुणमासे दिन २९ गते गुरुवासरे दिनगतघटि १२।५२ गते मिथुनलग्ने जन्म ।।

सालमा थापाथलि श्री ३ महाराजबाट पश्चिमतर्फ सवारि हुन्दा आनेषोलामा ब्याहा गरीबक्स्याको श्रीकान्छा रानीसाहेबको

(६०)

लेफ्टिनेन्ट जनरल बबरजङ्ग (जङ्गबहादुरका छोरा)की जेठी रानी

जन्म–वि. सं. १९१०

बतिसपुतलि

शाके १७७५ भाद्रपदशुक्ल ।। प्रतिपदा ।। पूर्वफार्गुणीपरउत्तरफार्गुणीनक्षत्रभुक्तघटि १।३४ साध्ययोगे ।। सौरमानेन भाद्रपदमासे दिन २१ गत आदित्यवासरे दिनगतघटि ३।५६ कंन्यालग्ने मीननवांशके श्रीलेफटन् जनरल बबरजंगबहादुर राणाका जेष्टपत्नीजन्म १९१०

(६१)

समरबहादुर राजभण्डारी (रणोद्दीपका समयका भित्रिया भारादार)

जन्म–वि. सं. १९१०

शाके १७७५ कृष्णादि आश्विनमासे कृष्णपक्षे ।। सप्तमीघटि ४५।५ मृगसिलाघटि ६०।० व्यतिपातयोगे सौरमानेन ।। आश्विनमासे दिन १० गते शनिवासरे दिनगतघटि ११।३९ गते विश्चिकलग्ने तुलानवांशके राजभंडारीसुबाकासिनाथस्य पुत्र २ समरबहादुरजन्म

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(६२)

धीरशमशेरको रानी शिवभक्तकुमारी

जन्म–वि. सं. १९१०

धीरसमसेरका रानी

सं १९१० मार्गशिलशुक्ल ।। अष्ठमी ।। पूर्वभाद्रनक्षत्रे भुक्तघटि ७।१६ धृतियोग ।। सौरमानेन मार्गशिरमासे दिन २४ गते बुधवासरे दिनगतघटि ३०।३६ मिथुनलग्ने श्रीचौतरियाजुहुदरसाहपुत्री शीवभक्त-कुमारि जन्म

सम्वत् १९१० शुक्लादि मार्गशिलशुक्ल ।। अष्टमी ।। पूर्वभाद्रनक्षत्रे भुक्तघटि ७।१६ धृतियोगे ।। सौरमानेन मार्गशिलमासे दिन २४ गते बुधवासरे दिनगतघटि ३०।३६ गते मिथुनलग्ने श्रीचौतरियाजुहुदरसाह-पुत्री शिवभक्तकुमारिजन्म श्रीधीरसमसेरका रानी

(६३)

सुब्बा खगराम जोशी

जन्म–वि. सं. १९१०

सुबा खगराम

सं. (१९)१० माघशुक्ल ।। प्रदिपदा ।। श्रवणानक्षत्रघटि सौरात्... माघमासे दिन १७ गते शनीवासरे दि ..

(६४)

विक्रमबहादुर खत्री

जन्म–वि. सं. १९१०

(विक्रम)बहादुर

सम्वत् १९१० शुक्लादि फागुंणशुक्ल ।। सप्तमीपरअष्टमी ।। रोहिणीनक्षत्रे घटि ४१।२५ विष्कम्भयोगे ।। सौरमानेन फार्गुणमासे दिन २५ गते सोमवासरे दिनगतघटि २०।३४ कर्कटलग्ने श्रीकविक्रमबहादुरषत्रीजन्म

(६५)

जङ्गबहादुरका छोरा रणजङ्ग राणा

जन्म–वि. सं. १९१० **मृत्यु–वि. सं. १९६०**

श्रीरणजङ्ग

शाके १७७५ शुक्लादि चैत्रशुक्ल ।। दशमी ।। अश्लेषानक्षत्रे भुक्तघटि ३३।२१ सौरमानेन चैत्रमासे दिन २८ गते शनीवासरे उप्रघटि ०।१० मीनलग्ने श्री ३ महाराजजङ्गबहादुरपुत्र शुक्रवा रात्रि ५९।५० स. १९१०

६० साल कार्त्तिक मंन्हा स्वर्गी

६० साल कार्त्तिकशु १ स्वर्गी प्रयागक्षत्रमा

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(६६)

बझाङ्गी राजा विक्रमबहादुर सिंह

जन्म–वि. सं. १९१०

बजाङ्ग

शाके १७७५ सौरमानेन चैत्रमासे दिन २९ गते चैत्रशुक्ल ।। ऐकादशी ।। मघानक्षत्रे घटि ३४।३७ आदित्यवासरे ।। दिनगतघटि १२।४२ गते मिथुनलग्ने ।। मेषनवांशके ।। श्रीराजाभुपेन्द्रसिंवर्मण पुत्र श्रीविक्रम-बहादुरसिंजन्म

(६७)

सुब्बा नन्दलाल राजभण्डारी

जन्म–वि. सं. १९११ **मृत्यु–वि. सं. १९८१**

सुबा नंदलाल

सम्वत् ९७४ शुक्लादि ज्येष्टकृष्ण । चतुर्थीपरपंचमी । श्रवणागम्यघटि १०।४० इन्द्रपरवैधृतियोग । सौरमानेन आषाढमासे दिन २ गते बुधवासरदिनगतघटि ४१।२० रात्री ७।६ मकरलग्ने श्रीसुबाधनसुदरभारस्य भार्याया नवम नंदलालजन्म क्वालषु

सा ८१ ज्येष्टवदी ७ सु. नन्दलाल परलोक

(६८)

जङ्गबहादुरकी छोरी छत्रकुमारी

जन्म–वि. सं. १९११ **मृत्यु–वि. सं. १९३३**

१ श्रीछत्रकुमारि ।।

साकेसंम्वत् १७७६ ज्येष्टशुदितृतिया आद्रापर पुनर्वसुनक्षेत्रभुक्त १।५३ सोमवारसरे दिनगट ५२।४७ श्रीमाहाराज्जङ्गबहादुर माहिला रानितर्फ छत्रकुमारीजन्म

३३ सा. आठाडकृष्ण ३ सोंग

(६९)

जङ्गबहादुरकी छोरी जगत्कुमारी

जन्म–वि सं. १९११

जगत्तकुमारिजन्म

शाकेसंम्वत् १७७६ कृष्णादि चान्द्रमानेन भाद्र ८ गते दर्शान्तमानेन भाद्रकृष्णचतुर्दश्यान्तिथौ अश्लेषा-नक्षेत्रे घटि ३।२७ मंगलवारसरे रात्रीगटघटि ४।३९ मीनलग्ने श्रीजङ्गबहादुर मीनातर्फ जगतकुमारि डम्बरकुमारि-जन्म

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(७०)

बद्रीनरसिंहका छोरा ध्वजनरसिंह राणा

जन्म–वि. सं. १९११

ध्वजनरसिंह नाराहिति

शाके १७७६ कृष्णादि माघकृष्ण ।। चतुर्द्दशी ।। पूर्वाषाढानक्षत्रे घटि ३८।५९ भुक्तघटि १६।३० व्याघातयोगे ।। सौरमानेन माघमासे दिन ६ गते बुधवासरे दिनगतघटि २।४७ गते मकरलग्ने ।। श्रीजनरलबद्रीनरसिंहपुत्र ।।

(७१)

जङ्गबहादुरकी छोरी खड्गकुमारी

जन्म–वि. सं. १९११

खड्गकुमारिजन्म

शाकेसंम्वत् १७७६ माघशुक्लप्रतिपरापरद्वितिया श्रवणनक्षेत्रे घटि ३०।५८ शुक्रवार दिनगटघटी २०।२ वृषलग्ने श्रीजङ्गबाहादुर श्रीकाहिला माहारानीतर्फ षड्गकुमारिजम माघ ८ गते ।।

(७२)

सर्दार हरिभक्त उपाध्यायका छोरा भक्तबहादुर हमाल

जन्म–वि. सं. १९११

सम्वत् १९११ कृष्णादि चैत्रकृष्ण ।। प्रतिपदा ।। पूर्वफाल्गुणीपरउत्तरफाल्गुनीनक्षत्रभुक्तघटि २०।३९ सूलयोगे सौरमानेन फाल्गुणमासे दिन २२ गते ।। आदित्यवासरे श्रीसूर्योदयात् गतघटि ४०।२१ रात्री ११।३२ गते तुलालग्ने मेषनवांशके श्रीहरिभवतपाध्याकस्य पुत्रश्रीभक्तबहादुरहमारजन्म

(७३)

ललितकुमारी (श्री ५ पृथ्वीवीरविक्रम शाहको मुमा)

जन्म–वि. सं. १९११

१ श्रीललितकुमारि ।।

शाकेसंम्वत् १७७६ चैत्रशुक्लद्वितियापरतृतिया अश्वनिनक्षेत्रे घटि ५५।३७ मंगलवार वार दिगट २२।२४ श्रीजङ्गबहादुर श्रीमँझमारानीतर्फ ललितकुमारिजन्म चैत्रमासे दिन ९ गते... कर्कटलग्न

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

श्री ५ सर्कार

शाके १७७६ चैत्रशुक्ल ।। द्वितियापरतृतिया ।। अश्विनीघटि ५५।३७ सौरमानेन चैत्रमासे दिन ९ गते भौमवासरे दिनगतघटि २२।२४ गते कर्कटलग्ने श्रीललीतकुमारिजन्म

(७४)

जङ्गबहादुरकी छोरी सेतीमैयाँ

जन्म–वि. सं. १९११

सेतिमैंञा

शाकेसंम्वत् १७७७ श्रावणशुक्लद्वितिया मघानक्षेत्रे घटि ३।५० परपूर्वफाल्गुनीनक्षेत्रे मंगलवार दिन-गटघटि ६।५० श्रीजंङ्गबाहादुर वदनीनाम्नीतर्फ पुत्रीजन्म ... सेतीमैंञा

(७५)

खड्गकुमारी

जन्म–वि. सं. १९१२

ज्येथी दुरही नारांहिति

शाके १७७७ शुक्लादि भाद्रशुक्ल ।। दशमी ।। उत्तराषाढाघटि ४१।२ शोभनयोगे ।। सौरमानेन आश्विनमासे दिन ७ गते शुक्रवासरे श्रीसूर्य्योदयाद् गतघटि ३।३६ गते कंन्यालग्ने श्रीखड्गकुमारिजन्म

(७६)

चौतरिया विष्णुप्रसाद शाहकी छोरी भीमकुमारी

जन्म- बि. सं. १९१२

भीमकुमारी

स १९।२० मार्गशिलशुक्ल ।। द्वितीया ।। मूलनक्षत्रे भुक्तघटि ५५।५२ सौरमानेन मार्गशिलमासे दिन २७ गते शुक्रवासरे दिनगतघटि ५९।३० गते विश्चिकलग्ने श्रीचौतरियाविष्णुप्रसादसाहपुत्री

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(७७)

जाजरकोटे राजा नरेन्द्रविक्रम शाह

जन्म–वि. सं. १९१२

राजरकोटको राजा

शोके १७७७ सौरमानेन पौषमासे दिन १७ गते पौषकृष्ण ।। सप्तमीघटि ४७।५१ परअष्टमी ।। हस्तानक्षत्रे भुक्तघटि ५।४५ सोभनयोगे ।। आदित्यवारसरे ।। श्रीसूर्य्योदयात् गतघटि ४८।५ रात्रीगतघटि २३।११ गते तुलालग्ने श्रीजाजरकोटको राजा नरेन्द्रविक्रमसाहजन्म

(७८)

हरिलाल राजभण्डारी

जन्म–वि. सं. १९१३ **मृत्यु–वि. सं. १९८४**

स १९१३ शुक्लादि ज्येष्टशुक्ल ।। तृतिया ।। आर्द्रापरपुनर्वशूनक्षत्रे गतघटि १३।२६ गंडपरवृद्धियोगे ।। गुरुवासरे दिनगतघटि २२।२६ कंन्यालग्न ।। मिथुनाशके ।। श्रीसुबाधनसुदरमार्घ्याया १० पुत्रो जात ।।

८४ परलोक

(७९)

रानीसाहेब अलकवदना

जन्म–वि. सं. १९१३

श्रीअलकवदनजन्म

शाके १७७८ कृष्णादि आषाढकृष्ण ।। चतुर्थीपर९५पंचमी ।। श्रवणाघटि ०।४३ परधनेष्ठानक्षत्रे भुक्तघटि २४।४२ विस्कम्भयोगे ।। सौरमानेन आषाढमासे दिन ११ गते आदित्यवारसरे दिनगतघटि २५।२५ गते वृष-नवाशके तुलालग्ने श्रीअलकवदनरानिसाहेबजन्म ।।

(८०)

जङ्गबहादुरकी छोरी पद्मकुमारी

जन्म- वि. सं. १९१३

शाकेसंम्वत् १७७८ आषाडशुक्लषष्टि उत्तरफाल्गुनीघटि ५३।२३ मंगलवार दिनगटघटि ३४।२ धनुलग्न श्रीजंङ्गबाहादुर मीनातर्फ पद्मकुमारिजन्म

---

९५. ०पर०को र नेवारी लिपिमा लेखिएको छ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(८१)

खरीदार दुर्गाप्रसाद

जन्म–वि.सं. १९१३

शाके १७७८ शुक्लादि आश्विनशुक्ल ।। अष्टमी ।। पूर्वाषाढानक्षत्रघटि २०।५४ अतिगंधयोगे सौरमानेन आश्विनमासे दिन २४ गते भौमवासरे दिनगतघटि २।४७ गते तुलालग्ने धनुनवांशके षरीदारदुर्गाप्रसादजन्म

(८२)

विष्णुद्वीपेश्वरी (बागकी कान्छी मैयाँ)

जन्म–वि. सं. १९१३

१ विष्णुद्विपेश्वरि: ।।

शाकेसंम्वत् १७७८ मार्गशिलशुक्लचतुर्दशि क्रृतिकानक्षेत्रे घटि २८।४३ बुधवार दीनगटघटि १८।४७ मेषलग्ने श्रीजङ्गबाहादुर मंत्रा माहारानीतर्फ विष्णुद्वीपेश्वरिजन्म मार्गसिरदीन २७ गते जन्म

(८३)

भीमबहादुर शाहीकी छोरी

जन्म–वि. सं. १९१४

थापाथलि

शाके १७७९ शुक्लादि ज्येष्टशुक्ल ।। चतुर्द्दशीपरपूर्णिमा अनुराढाभुक्त ४६।८ सिद्धियोग ।। सौरमानेन ज्येष्टमासे दिन २६ गते शनैश्चरवासरे दिनगतघटि ४६।८ गते कुंभलग्ने श्रीभीमबहादुरसाहीपुत्री... मनोहरा

(८४)

सुब्बा शेरमान

जन्म–वि. सं. १९१४

सुबा सेरमान

सम्वत् १९१४ कृष्णादि श्रावणकृष्ण ।। ऐकादशी ।। क्रृत्तिकानक्षत्रे घटि १४।२० गडयोगे सौरमानेन श्रावणमासि दिन ४ गते शुक्रवासरे दिनगतघटि ८ पला २५ सिहलग्न जन्मो

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(८५)

जङ्गबहादुरका छोरा पद्मजङ्ग राणा

जन्म–वि. सं. १९१४ मृत्यु–वि. सं. १९६३

१ श्रीपद्मजङ्ग ।।

शाकेसम्वत् १७७९ सौरमानेन कार्तिक्मासे दिन २८ गते दर्शान्तमानेन कार्तिक्कृष्णदशमिपरएकादश्यां तिथौ उत्तरफाल्गुणिनक्षेत्रे भुक्तघटि ४१।२ बुधवारसरे रात्रीसेषघटि ०।५६ तुलालग्ने श्रीजङ्गबाहादुरस्य श्रीचौतरियामैञातर्फ पुत्रजन्म श्रीसूर्य्योदयात् गतघटी ५९।४

६३ आषाढशु ९ श स्वर्गी

(८६)

बागदरबारका

जन्म–वि. सं. १९१४

बाघ

सम्वत् १९१४ शुक्लादि पौषशुक्ल ।। प्रतिपदापरद्वितीया ।। मूलघटि १५।२६ परपूर्वाषाढानक्षत्र ।। पौषमासे दिन ४ गते ।। गुरुवासरे ।। रात्रीघटि १२।१५ गते सिंहलग्ने जन्म

(८७)

श्री ३ वीरशमशेरकी कान्छा महारानी तोपकुमारी

जन्म–वि. सं. १९१४

श्री ३ कान्छा महारानि

संम्वत् १९१४ शुक्लादि फागुंणकृष्ण ।। तृतियापर चतुर्थी ।। पूर्वफार्गुपरउत्तरफार्गुणीभुक्तघटि १८।२४ अतिपरसुकर्मयोगे ।। सौरमानेन माघमासे दिन २१ गते सोमवासरे श्रीसूर्य्योदयात् गतघटि ३२।२५ रात्री ५।२७ गते सिहलग्ने कंन्यानवांशके श्री ३ कान्छा महारानीजन्म ।।

(८८)

जङ्गबहादुरका छोरा नरजङ्गबहादुर

जन्म–वि. सं. १९१४ मृत्यु–बि. सं. १९३३

१ श्रीनरजङ्गबहादुर ।।

शाकेसंम्वत् १७७९ सौरमानेन माघमासे दिन २६ गते दर्शान्तमोनन माघकृष्णअष्टमिपरनवम्यां तिथौ विशाषांपरअनुराढानक्षेत्रे भुक्तघटि १३।५४ शनैश्चरवारसरे रात्रीसेषघटि १२।२५ विश्चिकलग्ने श्रीजङ्गबाहादुरस्य संगृहिणि राञ्रीतर्फ पुत्रज्नम

३३ साल चैत्र मंन्हा स्वगी वैशाख

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(८९)

जगत्कुमारी

जन्म–वि. सं. १९१५

थापाथली रनजंको

मनोहरा दुलीसाहेब

शाके १७८० कृष्णादि ज्येष्टकृष्ण ।। सप्तमी ।। उत्तराषाढानक्षेत्रे घटि ६०।० शुभयोगे ।। वैंशाखमासे दिन २३ गते भौमवासरे दिनघटि ३५।३९ गते विश्रिकलग्ने श्रीवरबहादुरसाहीपुत्री जगत्कुमारीजन्म... मनोहरा दर्बा

(९०)

जगत्शमशेरकी छोरी भूपेन्द्रलक्ष्मी

जन्म–वि. सं. १९१५

पाटंदर्बार

शाके १७८० कृष्णादि ज्येष्टकृष्णअमावाशीपरअधीकज्येष्टशुक्ल ।। प्रतिपदा ।। भरुणीपरकृत्तिका भुक्तघटि ५४।१६ सोभाग्यपरअतिगंधयोग सौरमानेन ज्येष्टमासे दिन २ गते गुरुवासरे ।। दिनगतघटि ५८।४१ रात्रि २५।३० गते मेषलग्ने कंन्यानवांशके श्रीजगत्समसेरजं विष्णुकुमारितर्फ ७ भुपेन्द्रलक्ष्मी पुत्रीजन्म

(९१)

धीरशमशेरकी ठाहिँली छोरी

जन्म–वि. सं. १९१५

थाहिला मंत्रा

सं १९।१५ आषादशुक्ल ।। त्रयोदशी ।। मूलनक्षत्रे घटि ४४।५ योगे २७ घटि सौरमानेन श्रावणमासे दिन १० गते शनीवासरे दिनगतघटि ३१।११ धनुलग्ने श्रीधीरशमशेरजपुत्री थाहिला मंत्राजन्म

(९२)

कर्नेल गजराज थापाकी छोरी

जन्म–वि. सं. १९१५

सम्वत् १९१५ भाद्रशुक्ल ।। तृतीया ।। चित्रानक्षत्रे घटि २९।११ शुक्लपरब्रह्मयोगे ।। सौरमानेन भाद्रपदमासे दिन २७ गते शुक्रवासरे दिनगतघटि १५।३६ विश्चिकलग्ने श्रीकर्णेलगजराजथापापुत्री नकसार

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(९३)

जङ्गबहादुरकी छोरी

जन्म–वि. सं. १९१५

शाकेसम्वत् १७८० सौरमानेन फागुणमासे ६ गते माघशुक्लचर्तुर्दशी तिष्यपरअश्लेषाभुक्त ७।४६ बुधवार श्रीजङ्गबहादुर माहिलि जेठीतर्फ पुत्रि

(९४)

धीरशमशेरका छोरा जनरल डम्बरशमशेर

जन्म–वि. सं. १९१५

श्रीडम्बरसम्सेरजङ्ग

स १९१५ माघशुक्ल ।। पौर्णिमा ।। अश्लेषाभुक्त ४३।३ सौरमानेन फार्गुणमासे दिन ६ गते बुधवासरे श्रीसूर्य्योदयात् घटि ४३।१४ गते तुलालग्ने श्रीधीरसम्सेरजङ्गपुत्र

(९५)

जङ्गबहादुरका छोरा जनरल डम्बरजङ्गकी जेठी रानी

जन्म–वि. सं. १९१६

थापाथलि दाषचोक्

शाके १७८१ कृष्णादि आषाढकृष्ण ।। षष्टीपरसप्तमी ।। पुर्वभाद्रघटि ४४।६ परउत्तरभाद्रभुक्तघटि २।३ सौभाग्य ।। सौरमानेन आषाढमासे दिन १८ गते बुधवासरे ।। दिनगतघटि ४६।११ रात्रि ११।५४ गते मीनलग्ने कंन्यानवांशके श्रीजनरलडम्बरजङ्गबहादूरस्य ज्येष्टपत्नीजन्म

थापाथलि दाषचोक्

शाके १७८१ कृष्णादि आषाढकृष्ण ।। षष्ठीपरसप्तमी ।। पुर्वभाद्रपरउत्तरनक्षेत्रे भुक्तघटि २।३ सौभाग्ययोगे ।। सौरमानेन आषाढमासे दिन १८ गते बुधवासरे दिनगतघटि ४६।११ रात्रि ११ ५४ गते मीनलग्ने ।। कंन्याशके ।। श्रीजनरलडम्बरजंङ्गस्य ज्येष्टपत्नीजन्म

(९६)

जङ्गबहादुरकी छोरी चोककुमारी

जन्म–वि. सं. १९१६

८ चोक्कुमारि ।।

शाकेसम्वत् १७८१ कृष्णादि आषाडकृष्णएकादशि अश्वनिघटि २।३४ परभरुणिनक्षेत्रे आदित्यवारसरे दिनगटघटि २९।४२ विश्चीकलग्ने श्रीजङ्गबाहादुर हिमकुमारितर्फ चोककुमारिजन्मः ।।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(९७)

बुद्धिमान अमात्य

जन्म–वि. सं. १९१६ **मृत्यु–वि. सं. २००७**

बुधिमान्

सम्वत् ९७९ आषाढशुक्ल ।। षष्ठीपरसप्तमी ।। उत्तरफार्गुणीपरहस्तानक्षत्रे भुक्तघटि २ पला ७ वलियान्परपलिघयोगे आषाढमासे दिन २४ गते बुधवासरे दिनगतघटि ३३।५ धनुलग्ने अमात्यबुद्धिमानजन्म

२००७ परलोक

(९८)

जङ्गबहादुरकी छोरी सूर्यकुमारी

जन्म–वि.सं. १९१६

१ श्रीसूर्य्यकुमारि

शाकेसम्वत् १७८१ कृष्णादि श्रावणकृष्णतृतियापरचतुर्थि धनेष्टाघटि ३।२४ परशतभिषानक्षेत्रे सोमवार रात्रीसेषघटि ३।४२ मिथुनलग्न श्रीजङ्गबाहादुर चौतरि नैलि माहारानीतर्फ सूर्य्यकुमारिजन्म

(९९)

कर्नेल वेदविक्रम राणा

जन्म–वि. सं. १९१६ **मृत्यु–वि. सं. १९९०**

श्रीजनालकृष्णध्वजपुत्र

वेदविक्रम

शाके १७८१ सौरमानेन श्रावणमासे दिन १२ गते भौमवासरे रात्रीगतघटि ० पला ७ गते मकलग्ने जन्म कृष्णादि श्रावणकृष्ण ।। ऐकादशीपरद्वादशी ।। रोहिनीघटि २०।६ परमृगशीलानक्षत्र ।। ध्रुवयोग ।। दिनमानघटि ३३।३८

९० सा स्वर्गी

(१००)

रुद्रकुमारी (बझाङ्गी राजा विक्रमबहादुरसिंहकी रानी)

जन्म–वि. सं. १९१६

१ रुद्रकुमारि बजांग

साकेसंम्वत् १७८१ कृष्णादिकार्तिककृष्णचतुर्द्शिघटि १।१२ परअमावास्यातिथौ चित्रा ४४।४ परस्वातिनक्षेत्रे कार्तिकमासे १० मंगलवार रात्रीसेषघटि ४।५९ श्रीजङ्गबाहादुर अन्तरि माहारानितर्फ रुद्रकुमारि-जन्म सूर्य्योदयात् ५५।१

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(१०१)

धीरशमशेरकी काहिँली छोरी

जन्म–वि. सं. १९१६

काहिली मैंया

शाके १७८१ शु कार्त्तिकशुक्ल ।। अष्टमी ।। श्रवणाभुक्तघटि ४४।१७ शूलयोगे सौरमानेन कार्त्तिकमासे दिन १७ गते बुधवासरे दिनगतघटि ४४।१७ रात्री १६।४ कर्कटलग्ने श्रीधीरसम्सेरजंपुत्री जात

(१०२)

जङ्गबहादुरकी छोरी चक्रकुमारी

जन्म–वि. सं. १९१६

चक्रकुमारि

शाकेसंम्वत् १७८१ कार्तिकमासे २३ कार्तिक्शुक्लद्वादसिपरत्रयोदशी उत्तरभाद्र २९।४१ पररेवतिनक्षेत्रे सोमवार रात्री ११।३ श्रीजंङ्गवाहादुर रात्रितर्फ दिन २७ गते पुत्रीजन्म

(१०३)

जङ्गबहादुरकी छोरी

जन्म–वि. सं. १९१६

शाके १७८१ कृष्णादि फागुणशुक्लएकादशी पुनवशुनक्षत्रे ४९।५५ फार्गुणमासे २२ गते शनैश्चरवासरे रात्रिगतघटि १३।४७ श्रीजंगबहादुर माहिला रानीपुत्री ।।

(१०४)

कर्नेल हर्षजङ्ग थापा (जङ्गबहादुरकी छोरी वदनकुमारीका छोरा)

जन्म–बि. सं. १९१६

श्रीकर्णे हर्षजं थापा

सम्वत् १९१६ शुक्लादि फार्गुणशुक्ल ।। ऐकादशी ।। पुनर्वशूनक्षत्रे घटि ४९।१ सौरमानेन फार्गुणमासे दिन २२ गते शनिबासरे रात्रिघटि ५।३ कंन्यालग्ने श्रीकर्णेरणजराजथापापुत्र श्रीहर्षजङ्ग पुत्र

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(१०५)

जङ्गबहादुरकी छोरी दुर्गाकुमारी

जन्म–वि. सं. १९१६

दुर्गाकुमारि

शाके १७८१ कृष्णादि चैत्रकृष्ण ।। अमावाशी ।। उत्तरभाद्रनक्षत्रे घटि ६०।० सौरमानेन चैत्रमासे दिन ११ गते बृहस्पतिवासरे श्रीसूर्य्योदयात् गतघटि ६ पला ३२ गते वृषलग्ने श्रीमहाराजः जगबहादुर श्रीथाहिला महारानितर्फ दुर्गाकुमारिजन्म

(१०६)

खड्गबहादुर शाह (जङ्गबहादुरका जुवाइँ)

जन्म–वि. सं. १९१७ **मृत्यु–वि सं. १९६१**

खड्गबहादुर साह

शाके १७८२ अधिकआश्विणशुक्ल ।। एकादशी ।। श्रवणानक्षत्रे घटि ४५।४ भुक्त २३।२ सुकर्मयोगे सौरमानेन आश्विनमासे दिन ११ गते भौमवासरे दिनगतघटि ४।१७ गते तुलालग्ने श्रीचौतरियारणसेरसाहपुत्र-खड्गबहादुरसाहजन्म

६१ श्रावणशु ६ परलोक

(१०७)

मीरानानी

जन्म–वि. सं. १९१७

मीरानानी

सम्वत् १९१७ शुक्लादि आश्विणशुक्ल ।। अष्टमीपरनवमी ।। श्रवणानक्षत्रे घटि ६०।० शूलयोगे ।। सौरात् कार्त्तिमासे दिन ८ गते सोमवासरे दिनगतघटि ४५।१७ गते मकरलग्ने श्रीमीरानानीजन्म

(१०८)

जङ्गबहादुरकी छोरी मेघकुमारी

जन्म–वि. सं. १९१७

मेघकुमारि

शाके १७८२ कृष्णादि कार्त्तिककृष्ण ।। नवमी ।। मघानक्षत्रे घटि ४१।३८ कार्त्तिकमासे दिन २४ गते बुधवासरे रात्रिगतघटि ३।५ श्रीमहाराज जगबहादुर श्रीजेथीकाछितर्फ मेघकुमारिजन्म

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(१०९)

कीर्तिबहादुर

जन्म–वि. सं. १९१७

कीर्तिबहादुर

सम्वत् १९१७ कार्त्तिकशुक्ल ।। द्वितिया ।। अनुराढाघटि १६ परज्येष्टानक्षत्रे ।। अतिगण्डयोगे ।। सौरमानेन कार्त्तिकमासे दिन गते[९६] बुधवासरे रात्रिघटि ० पला १५ गते वृषलग्ने कुभाशके जन्म इन्द्रचोक

(११०)

कम्याण्डर–इन–चीफ खड्गशमशेर

जन्म–वि. सं. १९१७

श्रीखड्गसम्सेरजङ्ग

सं १९१७ पौषशुक्ल ।। प्रतिपदा ।। श्रवणानक्षत्रभुक्तघटि ७।७ सौरमानेन माघमासे दिन १ गते शनीवासरे श्रीसूर्य्योदयात् गतघटि १ पला १७ गते मकरलग्ने श्रीधीरसम्सेरजंङ्गपुत्र

(१११)

कर्नेल इन्द्रबहादुर शाही

जन्म–वि. सं. १९१८

इन्द्रबहादुर

शाके १७८३ आषाढकृष्ण ।। द्वादशी ।। कृर्त्तिकानक्षत्रे घटि ३५।४४ शूलयोग ।। आषाढमासे दिन २२ गते गुरुवासरे दिनगतघटि १३।४१ कंन्यालग्न ।। कर्णँरइन्द्रबहादुरसाहिजन्म

(११२)

जङ्गबहादुरकी भित्रिनीपट्टिकी छोरी कोप्चीमैयाँ

जन्म–वि. सं. १९१८

(को)पचिमैंञा

शाके १७८३ शुक्लादि कार्त्तिकशुक्ल ।। पंचमी ।। पूर्वाषाढानक्षत्रे घटि १४।५६ सौरमानेन मार्गशिलमासे दिन ४ गते शनंश्चरवासरे दिनगतघटि ३।४ गते विश्चिकलग्ने श्री ३ जगबहादुर भागी भित्रयानितर्फ पुत्रीजन्म

---

९६. यहाँ दिन र गतेको बीचमा ठाउँ छोडिएको छ । यस सालको पात्रो हेर्दा यो दिन मार्ग १ गते हुन्छ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(११३)

श्री ५ सुरेन्द्रको बडामहारानी पुण्यकुमारी

जन्म–वि. सं. १९१८

नक्साल दर्बार

सं १९१८ कार्त्तिकशुक्ल ।। चतुर्दशीपरपूर्णिमा ।। भरणीनक्षत्रे घटि ५६।१४ मार्गशिलमासे दिन ३ गत शनैश्चरवासरे ।। दिनगतघटि ५५।० गते तुलालग्ने श्रीकृष्णबहादुरज्यष्टपुत्री श्रीमाहिला महारानीजन्म

(११४)

कम्याण्डर–इन–चीफ रणशमशेर

जन्म–वि. सं. १९१८ **मृत्यु–वि. सं. १९४४**

सं १९१८ मार्गकृष्ण ।। सप्तमी ।। अश्लेषाभुक्तघटि २८।३८ सौरमानेन मार्गशिलमासे दिन १० गते शनीवासरे श्रीसूर्य्योदयात् गतघटि ५०।३९ गते कंन्यालग्ने श्रीधीरसम्सेरजंपुत्र

४४ साल ज्येष्ठकृ १३ रोज ५ का दिन वा १२ घरि स्वर्गी

(११५)

ऋतुवर्णकुमारी

जन्म–वि. सं. १९१८

शाके १७८३ सौरमानेन पौषमासे दिन १३ गते बृहस्पतिवारसरे पौषकृष्णनवमीपरदशमी चित्रानक्षत्र ३०।३० दिनगत १४।२ श्रीदलमद्र्दनसाहपुत्री रितुवर्णकुमारी ।।

(११६)

जर्नेल कृष्णध्वज राणाका छोरा

जन्म–वि. सं. १९१८

सम्वत् १९१८ शुक्लादि माघशुक्ल ।। चतुर्दशीपरपूर्णिमा ।। तिष्यपरअश्लेषाभुक्तघटि ३०।४४ सौरमानेन फाल्गुणमासे दिन ४ गते बुधवासरे रात्रिगतघटि २२।३६ धनुलग्ने श्रीजनरलकृष्णध्वजपुत्रजन्म

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(११७)

जङ्गबहादुरकी छोरी पद्मकुमारी

जन्म–वि. सं. १९१८

शाके १७८३ सौरमानेन फार्गुणमासे ७ गते कृष्णादि फार्गुणकृष्णद्वितियापरतृतिया पूर्वपूर्वफा.परउत्तर-फार्गुणीभुक्त ४१।३५ आदित्यवार दिनगतघटि ५८।१६ श्रीजङ्गबहादुर जेथी कान्छितर्फ पद्मकु पुत्री ३ ।।

श्री ५ सर्कार

शाके १७८३ सौरमानेन फार्गुणमासे दिन ७ गते कृष्णादि फार्गुणकृष्ण ।। द्वितियापरतृतिया ।। पूर्वफापर-उत्तरफार्गुणीभुक्त ४१।३५ आदित्यवासरे दिनगतघटि ५८।१६ मकरलग्ने श्रीजङ्गबहादूर जेथी कान्छितर्फ पद्म-कुमारी पुत्रीजन्म

(११८)

काशीनाथ दीक्षिताचार्य

जन्म–वि. सं. १९१८

सम्वत् १९१८ कृष्णादि चैत्रकृष्ण ।। पंचमीघटि ४५।४२ विशाषाघटि २४।५३ सुकर्मयोगे[९७] ।। सौरमानेन मीनसंक्रातिगत ६ गुरुवासरे दिनगतघटि ५।३५ मेषलग्ने तुलानवाशके श्रीपडीतसिरोमनीसर्मण पुत्रकाशिनायजन्म

(११९)

कम्याण्डिङ जनरल पद्मजङ्गकी जेठी रानी पद्मकुमारी

जन्म–वि. सं. १९१९

थापाथली पद्मकुमारी

शाके १७८४ शुक्लादि चैत्रशुक्ल ।। पौर्णिमा ।। चित्रानक्षत्रे घटि ५४।४१ सौरमानेन वंशाखमासे दिन ३ गते सोमे दिनगतघटि १८।१ गते कर्कटलग्ने श्रीपद्मजङ्गस्य पत्नीजन्म ज्येष्टमार्या

(१२०)

पद्मजङ्गकी रानी

जन्म–वि.सं. १९१९

शाके १७८४ वंशाखमासे २४ गते चैत्रशुक्ल पौर्णिमा चित्रानक्षत्रे ५४।४१ शनीवार दिनगत १८।१ जन्म श्रीपद्मजङ्ग बाबुसाहेबको रानीको तिप ।। ।।

---

९७. यस सालको पात्रो हेर्दा यो दिन हर्षणयोग छ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(१२१)

श्री ३ देवशमशेर

जन्म-बि. सं. १९१९

श्रीदेवसम्सेरजङ्ग

सं १९१९ श्रावणकृष्णषष्ठीपर ।। सप्तमी ।। उत्तरभाद्रपररेवतीनक्षत्रभुक्त ५।४६ सौरमानेन श्रावणमासे दिन ४ गते गुरुवासरे श्रीसुर्य्योदयात् गतघटि ३४।२६ गते मकरलग्ने श्रीधीरसम्सेरजङ्गपुत्र ।।

(१२२)

केसरिजङ्गप्रकाश शाह (चौतरिया रणोद्योत शाहका पनाति)

जन्म–वि. सं. १९१९

चौत्तरीया वसन्तपुर

केसरिजंगप्रका

स १९।१९ कृष्णादि कार्त्तिककृष्ण ।। सप्तमी ।। पुनर्वसुघटि ६०।० शिवयोगे ।। सौरमानेन कार्त्तिकमासे दिन १ गते बुधवासरे दिनगतघटि ५।२ गते तुलालग्ने श्रीचौत्तरीया[शमरेरजङ्ग]साहपुत्र वशंतपुर

(१२३)

श्री ३ चन्द्रशमशेर

जन्म–वि. सं. १९२०

श्रीचन्द्र(सम्सेरजङ्ग)

स १९२० श्रावणकृष्ण ।। अष्टमी ।। रेवतीनक्षत्रभुक्त ५२।६ सौरमानेन आषाढमासे दिन २६ गते बुधवासरे श्री(सू)र्य्योदयात् गतघटि ३१।२९ गते धनुलग्ने श्रीधीरसम्सेरजङ्गपुत्र

(१२४)

समशेरबहादुर शाह

जन्म–वि. सं. १९२०

श्रीसम्सेरबहादुर सल्ल्यानी

स १९२० कृष्णादि कार्त्तिककृष्ण ।। चतुर्द्दशी ।। स्वातिनक्षत्रघटि ४ ६४ आयुष्मानुयोगे ।। सौरमानेन कार्त्तिकमासे दिन २६ गते भौमवासरे दिनगतघटि १७।४ गते कुम्भलग्ने श्रीलक्ष्मीनारायणसाहपुत्र रेवतिविक्रम

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(१२५)

चौतरिया विष्णुप्रसाद शाह (मुख्तियार प्राण शाहका नाति)की छोरी भीमकुमारी

जन्म–वि. सं. १९२०

भीमकुमारी

स १९।२० मार्गशिलशुक्ल ।। द्वितीया ।। मूलनक्षत्रे भुक्तघटि ५५।५२ सौरमानेन मार्गशिलमासे दिन २७ गते शुक्रवासरे दिनगतघटि ५९।३० गते विश्चिकलग्ने श्रीचौतरियाविष्णुप्रसादसाहपुत्री

(१२६)

जङ्गबहादुरको छोरी

जन्म–वि. सं. १९२०

थापाथलि

शाके १७।८५ कृष्णादि चैत्रकृष्णप्रतिपदापरद्वितीया ।। हस्तापरचित्रानक्षत्रभुक्तघटि २३।३१ सौरमानेन चैत्रमासे दिन १३ गते बृहस्पतिवासरे रात्रिगतघटि १६।१२ गते धनुलग्ने श्री ३ महाराज जेथी कान्छा महारानि-तर्फ पुत्री ।। जाजरकोट कांछा मैत्रा

(१२७)

हर्षजङ्ग थापाकी पत्नी

जन्म–वि. सं. १९२१

सम्वत् १९२१ वैशाखकृष्ण द्वादशी ।। उत्तरभाद्रनक्षत्रे घटि १७।३० सौरमानेन वैशाखमासे दिन २३ गते भौमवासरे दिनगतघटि ५ पला ३८ वृषलग्ने श्रीकहर्षजंथापास्य वामागिजन्म

(१२८)

जगत्शमशेरको छोरी

जन्म–वि. सं. १९२१

पाटंदर्बार

शाके १७८६ शुक्लादि वैशाखशुक्लतृतीयाघटि ५८।५३ रोहिनीघटि१३।४३परमृगशिलाभु २५।५२ सौरमानेन वैशाखमासदिन ३८ गते[९८] आदित्यवासरे रात्रीगतघटि ७।३५ धनुलग्ने वृषनवांशके श्रीजनरल-जगतस्मसेरजंपुत्री दिनगतघटि ३९।३५

---

९८. कुनै पनि महिना ३८ दिनको नहुने भएकोले यहाँ गते लेख्दा गलती भएको स्पष्ट छ । यस सालको पात्रो हेर्दा यो दिन वैशाख २८ गते हुन्छ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(१२९)

जङ्गबहादुरका छोरा कर्णेल हर्षजङ्ग

जन्म–वि. सं. १९२१

हर्षजङ्गः ।।

शाकेसम्वत् १७८६ सौरमानेन माघमासे दिन २८ गते माघशुक्लत्रयोदसिस्यां त्तिथौ पुनर्वसुनक्षेत्रे भुक्तघटि २७।२८ बुधवारसरे श्रीजङ्गबाहादुरस्य संगृहिणि गजवदनतर्फ पुत्रजन्म

(१३०)

जङ्गबहादुरका छोरा मेजर जर्नेल युद्धजङ्ग

जन्म- वि. सं. १९२१

८ श्रीयुद्धजङ्गजन्मः ।।

(शाके)सम्वत् १७८६ सौरमानेन फागुणमासे दिन ११ गते दर्शान्त(मा)नेन फागुणकृष्णनवमिपरदशम्यां तिथौ ज्येष्टाघटि १९।५६ सोमवारसरे दिनगटघटि १६।४६ मिथुनलग्ने श्रीजङ्गबाहादुरस्य संगृहिणि शत्रुतर्फ पुत्रजन्म पुष्टकारि

(१३१)

श्री ३ भीमशमशेर

जन्म–वि. सं. १९२२

श्रीभीमसम्सरेजङ्ग

सं १९२२ वैशाखकृष्ण ।। षष्ठी ।। मुलभुक्त ३९।३० सौरमानेन वैशाखमासे दिन ६ गते आदित्यवासरे श्रीसूर्य्योदयात् गतघटि ३९।७ गते विश्चिकलग्ने श्रीधीरसम्सेरजंपुत्र

(१३२)

जितजङ्गका छोरा वेदजङ्ग

जन्म–वि. सं. १९२२

शाके १७८७ वैशाषशुक्ल तृतिया रोहिणीनक्षत्र२६।परमृगशिलानक्षत्र शुक्रवार रात्रीगत १२।३६ श्रीजीतजङ्ग हरीवदनतर्फ पुत्र वेदजङ्गजन्म ।। ।।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(१३३)

द.क.ज. युद्धप्रतापजङ्ग (नाति जर्नेल)

जन्म–वि. सं. १९२२ मृत्यु–वि. सं. १९४२

शाकेसम्वत् १७८७ सौरमानेन मार्गसिरे मासे दिन ७ गते दर्शान्तमानेन मार्गसिरशुक्लद्वित्तियां तिथौ ज्येष्टानक्षेत्रे घटि २८।३७ सोमवारसरे दिनगटघटि १३।३४ मकरलग्ने श्रीजगवतजङ्गबाहादुरस्य पुत्रजन्म

४२ कात्तिशु १५ स्वर्गी

(१३४)

पद्मजङ्गको रानी

जन्म–वि. सं. १९२२

पद्मजङ्गको रानी

थापालियलीदर्बार

सम्वत् १९२२ फार्गुणशुक्ल नवमी रोहिनीपरमृगशिलानक्षत्रे गतघटि ७।३३ सौरात् कुंभार्कगतदिने १४ शुक्रवासरे दिनगतघटि ११।७ सुबेदारगजराजकार्कीपुत्री

(१३५)

खरीदार कृष्णध्वज जोशी

जन्म–वि. सं. १९२२

कृष्णध्वज ९८६

सम्वत् १९२३ कृष्णादि वैशाखकृष्ण ।। द्वितियापरतृतीया ।। स्वातिनक्षत्रे भुक्तघटि ४८।४० हर्षनवर्जयोगे ।। सौरात् चैत्रमासे दिन २१ गते[९९] सोमवासरे दिनगतघटि २६।४८ सिहलग्ने धनुनवमाशके राजदैवज्ञगोकुलध्वज ९ पुत्र जोसि षरिदारकृष्णध्वजजन्म

(१३६)

जर्नेल डम्बरशमशेरको रानी

जन्म-वि. सं. १९२३

नारांहिति नकसार

सम्वत् १९२३ कृष्णादि कार्त्तिककृष्ण ।। द्वितीयापरतृतीया ।। भरुणीघटि६।२५परकृत्तिकानक्षत्र ।। सिद्धियोग ।। कार्त्तिकमास दिन ३ गते सोमवासरे ।। दिनगतघटि २५।५७ गते मीनलग्ने श्रीजनरल डम्बरस्मेरजंका रानिजन्म

---

९९. चान्द्रमानअनुसार चैत्रशुक्लप्रतिपद्‌बाट संवत् फेरिने हुनाले त्यसैको सुरमा ज्योतिषीले यहाँ वि. सं. १९२३ लेखेको देखिन्छ । पात्रो हेर्दा यो दिन वि. सं. १९२२ चैत्र २२ गते हुन्छ । यसरी वि. सं. तथा गते दुवै यहाँ बिग्रन गएको छ ।

GC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

स १९२३ कृष्णादि कार्त्तिककृष्ण ।। द्वितियापरतृतिया ।। भरुणीघटि ६।२५परकृत्तिकानक्षत्रे ।। सिद्धियोगे ।। कार्त्तिकमासे दिन ३ गते सोमवासरे ।। दिनगतघटि २५।५७ गते मीनलग्ने श्रीडम्बरसम्सेर-जङ्ग का रानिजन्म

(१३७)

श्री ३ चन्द्रशमशेरकी जेठी रानी लोकभक्तलक्ष्मी (श्री ३ मोहन आदि पाँच भाइकी आमा)

जन्म–वि. सं. १९२३ मृत्यु–वि सं. १९६१

संम्वत् १९२३ शुक्लादि फार्गुणशुक्ल ।। चतुर्थीपरपंचमी ।। अश्विनीघटि १ पला २५परभरुनीनक्षत्रे ।। इन्द्रयोगे ।। सौरमानेन फार्गुणमासे दिन २८ गते आदित्यवारसरे श्रीसूर्य्योदयात् गतघटि ३२ पला १७ गते कंन्यालग्ने श्रीकज चन्द्रसम्सेर राणाका जेष्टपत्नीजन्म ।।

६१ साल माघशुदि ७ रोज ७ का रात्री ।७ स्वर्गी आर्य्याघाट

(१३८)

प.क.ज. फत्यशमशेर

जन्म–वि. सं. १९२४ मृत्यु–वि. सं. १९६४

१ श्रीफत्यसमसेरजङ्गः

शाकेसंम्वत् १७८९ सौरमानेन वैशाषमासे दिन १४ गते दर्शान्तमानेन वैशाषकृष्णषष्टम्यां त्तिथौ पुर्वाषाढानक्षेत्रे घटि २६।५ वृहस्पतिवारसरे दिनगटघटि १७।२३ कर्कटलग्ने श्रीधिरसम्सेरजङ्गस्य पुत्रजन्म

श्रीफत्यसम्से(रज)ङ्ग

सं १९२४ वैशाखकृष्ण ।। षष्ठी ।। पूर्वाषाढाभुक्त ५४।४१ सौरमानेन वैशाखमासे १४ गते वृहस्पतिवासरे श्रीसूर्य्योदयात् गतघटि १७।२३ गते कर्कटलग्ने श्रीधीरसम्सेरजङ्गपुत्र

६४ जेष्टशु २ स्वर्गी

(१३९)

कर्णेल केसरसिंह थापा (श्री ३ देव, श्री ३ चन्द्र र श्री ३ भीमका मामा) का छोरा धर्मशमशेर थापा

जन्म–वि. सं. १९२४

सम्वत् १९२४ शुक्लादि कार्त्तिकशुक्ल ।। पंचमीपरषष्ठी ।। मूलपरपूर्वाषाढानक्षत्रे भुक्तघटि २६।३२ सुकपरधृति सौरमानेन कार्त्तिकमासे दिन १७ गते शुक्रवासरे दिनगतघटि ५५।५९ रात्रि २८।४ कंन्यालग्ने जन्म

श्रीककेसरसिंहथापापुत्र धर्मसमसेर

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(१४०)

जर्नेल ललितशमशेर

जन्म–वि. सं. १९२४

श्रीललीतसम्सेरजङ्ग

सं १९२४ पौषशुक्ल ।। दशमी ।। भरुणीनक्षत्रभुक्त २९।५८ सौरमानेन पौषमासे दिन १४ गते आदित्य-वासरे श्रीसूर्य्योदयात् घटि ८।२९ गते कुंभलग्ने श्रीधीरसम्सेरजङ्गपुत्र

(१४१)

जङ्गबहादुरका छोरा मेजर जर्नेल डम्बरजङ्ग

जन्म–वि. सं. १९२४

(शाकेसम्व)त् १७८९ सौरमानेन पौषमासे दिन २९ गते दर्शान्तिमा(नेन) माघकृष्णद्वितियां त्तियौ तिष्यनक्षेत्रे घटि १७।० शनैश्चरवार दिनगटघटि ७।४८ कूम्भलग्ने श्रीजङ्गबाहादुरस्य सगृहिणि मिनातर्फ पुत्रजन्म

(१४२)

अम्बरकुमारी

जन्म–वि. सं. १९२५

अम्बरकुमारि

थापाथलि दाषचोक

स १९२५ कृष्णादि ज्येष्टकृष्ण ।। द्वितीया ।। अनुराढानक्षत्रे घटि २७।२८ नक्षत्रेभुक्त ४२।३९ सौरमानेन वैशाखमासे दिन २८ गते शुक्रवासरे दिनगतघटि १०।११ गते मिथुनलग्ने ।। वृषनवांशके ।। श्रीकर्णेर-बुद्धिमानसिंबस्नात्पुत्री ।।

(१४३)

प.क.ज. जितशमशेर

जन्म–वि. सं. १९२५

श्रीजीतसम्सेरजङ्ग

सं १९२५ आषाढकृष्ण ।। तृतिया ।। उत्तराषाढाभुक्त १३।२६ सौरमानेन ज्येष्ठमासे दिन २८ गते सोमवासरे श्रीसूर्य्योदयात् घटि १३।४७ गते सिंहलग्ने श्रीधीरसम्सेरजङ्गपुत्र

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(१४४)

श्री ३ को जेठी रानीसाहेब

जन्म–वि. सं. १९२५

श्री ३ जेठी रानी

शाकेसम्वत् १७९० कृष्णादि श्रावणकृष्ण ।। चतुर्दशीपरअमावाशी ।। पुनर्वशूघटि ४८।१ हर्षयोग सौरमानेन श्रावणमासे दिन ६ गते आदित्यवासरे दिनगतघटि ४ पला १४ कर्कटे लग्ने श्री ३ जेठी रानीसाहेब जन्म १९२५

श्री ३ जेठी रानी

शाके १७९० कृष्णादि श्रावणकृष्ण ।। चतुर्दशीपरअमावाशी ।। पुनवशूघटि ४८।१ सौरमानेन श्रावणमासे दिन ६ गते आदित्यवासरे दिनगतघटि ४ पला १४ कर्कटलग्ने श्री ३ महाराजका जेठी रानी जन्म

(१४५)

बबरजङ्गको जेठी छोरी

जन्म–वि. सं. १९२५

शाके १७९० सौरमानेन श्रावणमासे दिन १६ गते श्रावणशुक्लदशमिपरयकादशी अनुराधापरजेष्टा-भुक्तघटी ५।२२ बुधवार दिनशेषघटी ६।४६ श्रीजनरलबबर्जङ्गबहादूरवर्ह्मणस्य प्रथमपुत्रीजन्मः ।।

(१४६)

फत्यशमशेरको जेठी रानी

जन्म–वि. सं. १९२५

जेथी

सम्वत् १९२५ कृष्णादि पौषकृष्ण ।।सप्तमी ।। मघापरपूर्वफार्गुणीनक्षत्रे भुक्तघटि ६।४७ विस्कम्भयोग।। सौरमानेन मार्गशिलमासे दिन २३ गते आदित्यवासरे दिनगतघटि २३।५१ वृषलग्ने श्रीकंज फत्यसम्सेरजंका जेथीरानीजन्म

राणाजीहरूको परिचय हाल्दा श्रीपुरुषोत्तमशमशेर ज.ब.रा. तथा राजभण्डारीहरूको परिचय हाल्दा डा. श्रीपुरुषोत्तम राजभण्डारी र श्रीईश्वरराज राजभण्डारीबाट मदत लिइएको छ।

(बाँकी अंश पूर्णिमा ६५ अङ्कमा)

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

योगनरेन्द्र मल्लले जग्गा बेची गरिदिएको, ताडपत्रमा लेखिएको अहिलेसम्म प्रकाशमा नआएको एउटा पत्र

–महेशराज पन्त

ने. सं. ८१६ [वि. सं. १७५२] फाल्गुनकृष्णनवमी

नेपाल राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ६४ सङ्ख्याको बट्टामा क्रमसङ्ख्या ६४१ को रूपमा मूल पत्र छ। नेपाल–जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई १५३४/७३

यस पत्रमा बाँयापट्टि फट्केमा माटाको वरिपरि थोप्लेथोप्ला भएको गोलो छाप छ र त्यहाँ श्री अक्षर लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. १ स्वस्ति ।। श्रीमाणीग्लाधिपति श्रीश्रीजययोगनरेन्द्र मल्लदेव प्रभु ठाकुरसन, थंयिनाय चाक लं यन्तागृहनिवासी ग्राहक शाक्यवंश श्रीचिन्तामणि बदेजुस भ्रातापुत्र श्रीबुधजुस, उभयसना[१]म्ने प्रसादीकृतं, सिकंथलिक्षेत्रनामप्रदेशे, एषालंषुया बोसाधनगुथिया क्षेत्रात्पश्चिमतः मिलु आचार्य्य भारोस क्षेत्रेणोत्तरतः अतकीवाहारया हरिशङ्करस्य क्षेत्रेण (पूर्वतः)[२] ताम्बकार मनोहर भारोस क्षेत्रेण दक्षिणतः

२. एतत्मध्ये तत्क्षेत्र सार्द्धपञ्चरोपनिकं रोव ङा त्या ५ × पुन ब्वाक ज्यातद्वं वातिका सार्द्ध–त्रयष्कंर्षाङ्क कर्ष स्वंत्या ३ × यथाचतुराघाटेन परिवेष्ठितं, एतत्क्षेत्रवातिका यथानगरकारप्रवर्त्तमानेन सुवर्णपुष्पमालार्घ प्रढौकृत मोहोर टंका प्यश्ल ह्लयनसि ४७२ शुकि नसि २ आदाय स्वाधिनावर्त्तकं न्यायेन क्रीविक्रीण प्रसादारपा जुरो, अत्र पत्रार्थे दृष्टसा–

३. क्षि श्रीबोधमल्ल कुह्मरजुस, सम्बत् ८१६ फाल्गुणकृष्णनवम्यान्तिथौ, श्रीराजदैवज्ञमोतिराजेन लिखितं, एतत्क्षेत्रवातिकायां यथोचित्मूल्यं प्रढौकयित्वा सिद्धपत्रमिदं ।। शुभं ।।

(पछाडिपट्टि)

१. श्री चि–

२. ता मनि–[३]

३. जु स ।।

---

१. स र नाको बीचमा डिकोमैं छुवाएर यस्तो v̇ चिह्न दिई, तल खाली ठाउँमा यस्तो × चिह्नको बीचमा भ्रातादेखि उभयससम्म लेखेर पङ्क्ति जनाउन अन्त्यमा १ लेखिएको छ।

२. क्षेत्रेणको ण र ताम्बकारको ताको बीचमा डिकोको हाराहारीमा यस्तो v̇/Λ̣ चिह्न दिइए तापनि लेख्दा छुटेको कुरा थपिएको छैन।

३. पहिले लेखिएका अक्षर मेटी, मेटिएका अक्षरमाथि पहिला दुइ पङ्क्ति लेखिएका छन्।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

हाम्रा प्रकाशित कृति

नेपाल–सांस्कृतिक-परिषद्तर्फबाट

१. जयरत्नाकरनाटक ८।–
२. त्रिरत्नसौन्दर्यगाथा १०।–
३. ऐतिहासिक–पत्रसङ्ग्रह (पहिलो भाग) ४।५०
४. ऐतिहासिक–पत्रसङ्ग्रह (दोस्रो भाग) ३।५०

जगदम्बा–प्रकाशनतर्फबाट

१. गल्लीमा फ्याँकिएका कसिङ्गर ६।२५
२. इतिहास–संशोधनको प्रमाणप्रमेय १८।–
३. श्री ५ पृथ्वीनारायण शाहको उपदेश (१–५ खण्ड) ४१।–

त्रिभुवनविश्वविद्यालय पाठ्यक्रमविकासकेन्द्रतर्फबाट

१. गोलबोध १३।७२
२. सुमतितन्त्र (त्रिभुवनविश्वविद्यालय संस्कृतअध्ययनसंस्थानको आयोजनामा तयार भएको) १०२।५०

महेन्द्रसंस्कृतविश्वविद्यालयतर्फबाट

१. कालचक्रको ज्यौतिषभाग र त्यसको विवेचना (पहिलो भाग) ५१।–

साझाप्रकाशनतर्फबाट

१. नेपालको इतिहासका केही पाना ८।५०
२. बुद्धदेखि पहलमानसम्म २४।५०

अरू प्रकाशनतर्फबाट

१. लिच्छविकालमा चलेका संवत् १२।–
२. गोरखाको इतिहास (१–४ भाग) ५००।–
३. अन् स्यानस्क्रिट् एड्युकेशन् ३५।–
४. इनेप्ट् स्पेसिमिन् ? २०।–
५. ह्वट् डिड् अंशुवर्मन् राइट् ? ४०।–
६. पशुपतिनाथको दर्शन स्पर्शन पूजनसम्बन्धमा समीक्षा ८०।–
७. आदर्श २००।–

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

पूर्णिमा (इतिहास-प्रधान त्रैमासिक पत्रिका) का.मे.अ.द.नं. १५५/२४९

कार्यालय

संशोधन-मण्डल

एकान्तकुना, जावलाखेल

ललितपुर

नेपाल

फोन नं. ५-२४८१६, ५-३२७४६

पो.ब.नं. ४१६६, काठमाडौं

वि. सं. २०५५ वैशाख

यस अङ्कको मूल्य रु. ५५ ।-

मुद्रक

लक्ष्मीछापाखाना

यट्खा

काठमाडौं

नेपाल

फोन नं. २-५६०५२